

INSTITUTIONEN FÖR SOCIALT ARBETE

Den som ger sig in i (kär)leken får (kär)leken tåla

- En kvalitativ studie om hur mäns våld mot kvinnor i nära relation legitimeras och konstrueras på Flashback

SQ4562, Vetenskapligt arbete i socialt arbete, 15 hp
Scientific Work in Social Work, 15 higher education credits
Kandidatnivå
Termin VT20
Författare: Ebba Willenhag och Louise Amundsson-Öhgren
Handledare: Viveka Enander
Antal ord: 17692

Abstract

Titel: Den som ger sig in i (kär)leken får (kär)leken tåla - En kvalitativ studie om hur mäns våld mot kvinnor i nära relation legitimeras och konstrueras på Flashback.

Författare: Ebba Willenhag och Louise Amundsson-Öhgren

The purpose of this study was to examine how men's physical domestic violence against women is being legitimized and constructed on various threads in the forum "Flashback". Three main questions have been investigated; how do writers find violence and how is their understanding of violence?, what arguments are being used to legitimize men's physical domestic violence against women? and how is perpetrators and victims constructed in those threads on "Flashback"?

This study is based on five threads found in the forum "Flashback" and has then been analysed using thematic analysis. The results of this study showed that the understanding of violence is in general narrow since the writers only writes about physical, sexual and psychological violence without mentioning other kinds of violence such as economical violence. The results also showed that arguments such as "the woman's behaviour", "it's her choice to live with a violent man" and "the woman wants a violent man" are being used to legitimize men's violence against women. The results also showed that perpetrators have been constructed as men that are violent and superior whilst victims has been constructed as weak subordinate women.

Key words: *violence against women, domestic violence, legitimization, flashback*

Innehållsförteckning

1. Inledning	5
1.1 Syfte och frågeställningar	6
1.2 Studiens relevans för socialt arbete	6
1.3 Definitioner och förkortningar	7
1.4 Avgränsning	8
1.5 Arbetsfördelning	8
1.6 Uppsatsens fortsatta disposition	9
2. Tidigare forskning	10
2.1 Män, våld och makt	10
2.2 Förövarens våldsförståelse	11
2.3 Vem bär ansvaret för våldet?	12
3. Teoretiskt ramverk	14
3.1 Konstruktion av sociala problem	14
3.2 Feministisk teori om mäns våld mot kvinnor	15
4. Metod och metodologiska överväganden	19
4.1 Urvalsprocess och insamling av empiri	19
4.2 Bearbetning av empiri	20
4.3 Analysmetod	20
4.4 Fördelar och begränsningar	23
4.5 Studiens tillförlitlighet	24
4.6 Forskningsetiska överväganden	25
5 Resultat och analys	27
5.1 Våldsförståelse	27
5.1.1 Bredare våldsförståelse	27
5.1.2 Smalare våldsförståelse	30
5.2 Legitimering av mäns fysiska våld mot kvinnor	32
5.2.1 Kvinnans beteende.....	32
5.2.2 Medvetet val	37
5.2.3 Kvinnan önskar en våldsam/farlig man	40
5.3 Konstruktion av offer och förövare	45
5.3.1 Konstruktion av offer	45
5.3.2 Konstruktion av förövare	46
6. Avslutande diskussion	50
Referenslista	53

Förord

Vi vill tacka vår handledare Viveka Enander som med stort tålamod har svarat på alla våra frågor och läst ett antal utkast, tack för att du väglett oss med stort engagemang.

Vi vill även tacka våra familjer och vänner som har lyssnat på timmar av analyser om ämnet samt stöttat oss när vi inte trott på oss själva.

1. Inledning

Enligt World health organization (WHO) (2017) har 35% av kvinnorna runt om i världen blivit utsatta för fysiskt och/eller sexuellt våld av en partner eller sexuellt våld av en person som kvinnan inte har en nära relation till. Majoriteten av våldet begås av en partner, 30% av kvinnorna som har haft en relation har blivit utsatta för fysiskt och/eller sexuellt våld av sin partner.

Våld mot kvinnor har varit förekommande i alla tider, det har till och med varit lagligt att misshandla och våldta kvinnor i Sverige förr i tiden. Bara för cirka 150 år sedan, år 1864 försvann rätten till husaga, alltså rätten till att slå sin hustru, sina barn och sitt tjänstefolk (Nationalencyklopedin, 2019). År 1965 blir våldtäkt inom äktenskap straffbart, vilket Sverige är först i världen med. År 1995 lades förslag om att införa kvinnofridskränkning i Brottsbalken (1962:700) fram och 1998 träder bestämmelsen om grov kvinnofridskränkning i kraft, vilket innebär upprepade kränkningar som en man begår mot en kvinna i nära relation (Nationellt centrum för kvinnofrid, saknas årtal). Brottsbalken uppdateras år 2018 med en paragraf som säger att det krävs ett samtycke från båda parter vid sex, den så kallade "samtyckeslagen". Det har hänt mycket under 155 år, från att få äga sin familj utan straffpåföljd samt våldta inom äktenskap till samtyckeslagen där du enligt lag måste få ett godkännande att få utföra sexuella handlingar mot en annan människa. Trots detta begås ändå samma handlingar i samhället idag som det gjorde för över ett sekel sedan.

Enligt statistik från Brottsförebyggande rådet (2018) var 93% av de anmälda våldtäkterna i Sverige totalt år 2018 brott mot en kvinna/flicka och 7% mot en man/pojke. 92% av de anmälda brotten om sexuellt ofredande mot vuxna som är 18 år eller äldre 2018 utgjordes av brott mot kvinnor, medan 8% av de anmälda brotten var riktade mot män. Av de anmälda brotten om grov fridskränkning mot vuxna som var 18 år eller äldre 2018 var 63% brott mot kvinnor och 37% mot män. Ytterligare statistik från BRÅ visar att i 58% av misshandelsfallen mot kvinnor är förövaren någon kvinnorna har en nära relation till. Detta synliggör att kvinnor utsätts för en stor risk för misshandel genom att vistas i hemmet med sin partner (jfr Wendt Höjer, 2002; Hearn, 1998). Nilsson och Lövkrona (2015) menar att det, motsatta många föreställningar om vem som blir offer och vem som är förövare, inte finns en mall för vem förövaren eller offret är, det kan vara vem som helst i samhället. Med insikten att vem som

helst kan vara förövare eller offer utvecklades detta till en kvinnofråga och utifrån det bildades en kvinnojoursrörelse i Sverige som jobbar med dessa frågor.

“Tänk om jag blir våldtagen” menar Maud Eduards är en tanke som går igenom alla kvinnors tankar någon gång (Wendt Höjer, 2002, s.8). Att vara rädd i det offentliga rummet är vardag för kvinnor och att ständigt se varje man som ett hot om sexuella övergrepp, våld och sexuella trakasserier har satt sina spår. Spåren går ända in i benmärgen och kvinnor utför säkerhetsbeteenden både medvetet och omedvetet. Det kan innebära bland annat att bära attiraljer som kan användas som vapen (till exempel pepparspray, nycklar etc), tacka nej till vissa jobb på grund av att arbetstiden är förlagd på kvälls- eller nattetid eller säkerställa att man har sällskap när man är ute sent. Det kan också vara omedvetna säkerhetsbeteenden såsom att undvika vissa situationer och platser (Wendt Höjer, 2002). Trots den ojämställdhet som den ovan presenterade statistiken pekar på har Sverige nyligen blivit utsett till ett av världens mest jämställda länder (World Bank Group, 2019). En utgångspunkt för denna uppsats är dock att det inte är en slump att just kvinnor är en överrepresenterad grupp för att utsättas för dessa brott, samt att en del av förklaringen till detta är att mäns våld mot kvinnor, trots kriminalisering, fortfarande inte är helt illegitimt.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syfte:

Syftet med denna studie är att undersöka hur mäns våld mot kvinnor i nära relationer legitimeras och konstrueras i olika trådar på forumet “Flashback”. Detta mynnar ut i tre frågeställningar.

Frågeställningar:

1. Vad anses vara våld och vilken våldsförståelse omfattas av medlemmar och skribenter i relevanta trådar på Flashback?
2. Vilka argument används för att legitimera mäns fysiska våld mot kvinnor?
3. Hur konstrueras förövare och offer i relevanta trådar på Flashback?

1.2 Studiens relevans för socialt arbete

Socialt arbete har som syfte att skydda och stötta individer som behöver hjälp och stöd. Enligt Socialtjänstlagen (2001:453) 2 kap 1§ "svarar varje kommun för socialtjänsten inom sitt område, och har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver". En kvinna som utsätts för våld av en man behöver flera olika former av stöd från samhället. Dels praktiskt, såsom ekonomisk hjälp om kvinnan bryter upp från mannen och kanske har blivit av med sina tillgångar, hjälp att finna en ny bostad och eventuellt få en skyddad identitet. Dels emotionellt genom samtal för att bearbeta de trauman hon gått igenom. Enligt SoL 5 kap 11§ har Socialnämnden givits ett särskilt ansvar för just våldsutsatta kvinnor, de ska "särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation".

1.3 Definitioner och förkortningar

Förkortningar:

WHO: World health organization

TS: Trådstartare

WT: White trash

KBT: Kognitiv beteendeterapi

Vad är våld?

Enligt FN innebär mäns våld mot kvinnor: "Varje könsrelaterad våldshandling som resulterar i, eller troligen kommer att leda till, fysisk, sexuell eller psykisk skada eller lidande för kvinnor, samt hot om sådana handlingar, tvång eller godtyckligt frihetsberövande, vare sig det sker i det offentliga eller privata livet." (United Nations, 1993).

Isdal (2001) menar att våld är makt samt ett medel för att upprätthålla den befintliga makten, där makt som regel utövas av de som har en överordnad maktposition mot de som har en underordnad maktposition. Vidare anser Isdal (2001) att det därför är störst risk för våld i nära relation mellan två individer som redan har en maktskillnad mellan sig, exempelvis mellan man och kvinna.

Enligt Isdal (2001) finns flera olika våldsformer. För det första anser han att det finns *fysiskt våld*, som innebär en konkret handling som kan medföra skada på den fysiska kroppen. För det andra menar Isdal att det finns *sexuellt våld*, som utgörs av alla handlingar som riktas mot en annan persons sexualitet mot personens vilja. För det tredje anser Isdal att det finns *psykiskt våld*, vilket innebär att skada, skrämja eller kränka någon psykiskt. Det kan utgöras av exempelvis hot, isolering, brutna löften, förödmjukelser eller kontroll. För det fjärde menar Isdal att det finns materiellt våld, vilket han beskriver som skrämmande handlingar som riktas mot föremål och på så sätt får en person att göra något mot sin vilja eller avstå att göra något hen vill göra. Den sista våldsformen som Isdal framhåller är *latent våld*, vilket beskrivs som en ständig rädsla hos offret för att det fysiska våldet som har begåtts i en nära relation ska upprepas.

Vad innebär ”nära relation”?

Enligt Nationellt centrum för kvinnofrid (saknas årtal) innebär ”nära relation”:

”(..)heterosexuella och samkönade relationer samt mellan syskon och inom andra familje- och släktrelationer”.

1.4 Avgränsning

Som nämns ovan finns flera olika former av våld och olika sätt att definiera våld. Vi har därför valt att begränsa oss till att endast skriva om mäns våld mot kvinnor i nära relation, hur mannens fysiska våld legitimeras samt hur förövare och offer konstrueras på olika trådar i Flashback. Trots att uppsatsen rör våld i nära relation kommer vi inte ta upp hedersrelaterat våld. Vi har också valt att endast fokusera på heterosexuella kärleksrelationer inom definitionen ”nära relation”. I frågeställning 2 har vi valt att fokusera på fysiskt våld för att konkretisera våldet och för att förhindra för bred och ytlig analys. I frågeställning 1 har vi däremot tagit hänsyn till olika våldsformer, såsom psykiskt och sexuellt våld.

1.5 Arbetsfördelning

Uppsatsen har skrivits tillsammans. Arbetet har fördelats jämnt mellan oss, där vi båda har läst samtliga trådar och inlägg på Flashback samt annan litteratur som har använts. Vi har diskuterat och tillsammans kommit fram till vad som ska skrivas under alla rubriker. Vi har

till en början träffats och skrivit tillsammans, i ett senare skede av uppsatsskrivandet har vi skrivit separat där den andra har korrekturläst och godkänt texten för att båda ska vara nöjda med vad som skrivits.

1.6 Uppsatsens fortsatta disposition

Uppsatsens fortsatta disposition består av ett kapitel om “tidigare forskning” och “teoretiskt ramverk”. Vidare fortsätter uppsatsen med ett kapitel om “metod och metodologiska överväganden” där vi beskriver hur studien har gjorts samt diskuterar forskningsetiska överväganden och studiens tillförlitlighet. Därefter följer “resultat och analys” där vår empiri presenteras och analyseras. Uppsatsen avslutas sedan med kapitlet “diskussion”.

2. Tidigare forskning

I detta kapitel kommer vi presentera tidigare forskning om mäns våld mot kvinnor för att skapa en bakgrund till ämnet.

2.1 Män, våld och makt

Varför är det just män som står för majoriteten av våldet mot kvinnor i nära relationer? Wendt Höjer (2002) menar att våld bör förstås genom hur kön konstrueras, där mansnormen innefattar våld och överordning medan normen för kvinnor istället innefattar rädsla och undergivenhet. Enligt Nilsson & Lövkrona (2015) hävdar feministiska våldsforskare och maskulinitetsforskare att förklaringen till mäns våld går att hitta i konstruktionen av maskulinitet(er) och i maktbalansen mellan män och kvinnor. Maskulinitet avses här som en social kategori som främst män känner tillhörighet till eller blir tillskrivna. Maskulinitet ges olika uttryck i handlingar och beteenden beroende på historisk och kulturell kontext men har som gemensam faktor att våld är en del av den maskulina identiteten.

Enligt Wendt Höjer (2002) sker det mesta våldet i hemmet av en man som kvinnan har en nära relation till, hon nämner även att enligt WHO är det mellan 17-67% som utsatts för fysiskt våld av sin partner. Hearn (1998) hävdar att män har förmåga att behärska sitt våld då det endast sker bakom stängda dörrar, trots att förövaren ofta skyller sitt våld på deras oförmåga att kunna kontrollera sina impulser. Detta är något Isdal (2001) instämmer med, han menar att män har en god förmåga att kontrollera sig på de platser där våldet inte inträffar. Wendt Höjer (2002) lyfter även fram att mäns våld mot kvinnor som sker i en privat sfär, såsom inom en familj- eller en kärleksrelation, har andra regler än våldet som sker i den offentliga sfären. Våldet i hemmet kan ses som en obetydlig händelse i anslutning till ett bråk och männens kontroll över kvinnan kan legitimeras till följd av detta. Nilsson & Lövkrona (2015) menar att en "man" är en person som står upp för sig själv, sina rättigheter och sin identitet för att inte förlora sin "manlighet". Utifrån detta är mäns legitimering av våldet, genom att sätta situationen i en rationell kontext, viktig för att inte "manligheten" ska ta skada.

2.2 Förövarnas våldsförståelse

Hearn (1998) menar att det går att se mäns våld ur flera olika perspektiv, till exempel ur ett biologiskt synsätt. Han menar att konstruktion av våld ofta har gjorts med referenser till det biologiska synsättet där exempelvis män kan ses som aggressiva till sin natur på grund av en högre testosteronhalt än kvinnor. Hearn (1998) menar även att biologiska förklaringar till mäns våld kan användas för att delvis rättfärdiga våldet.

Vad som anses vara legitimt respektive illegitimt våld är sammanknipat med vad som anses vara våld, dvs vilken våldsförståelse som är utgångspunkten. Vad som ses som våld beror enligt Hearn (1998) på hur det historiskt, socialt och kulturellt blivit konstruerat. Hearn (1998) menar att i takt med att mäns våld mot kvinnor benämns som ett problem läggs också ansvaret och orsaken till problemet på männen. Hearn (1998) anser också att mäns våld mot kvinnor är ett allvarligt socialt problem och i samband med att mäns våld mot kvinnor har benämnts som ett socialt problem har också nya lagar trätt i kraft och befintliga lagar har ändrats och tydliggjorts för att skydda offret. Kelly (1988) fann i en numera klassisk studie att kvinnor inte definierade de våldtäkter som skedde utan fysiskt våld eller där de inte blev fysiskt skadade som våldtäkt eftersom de inte föll in i den stereotypa bilden av en våldtäkt. Detsamma gäller de fall där våldtäktsmannen var en nära bekant eller en partner, deras bild av den mannen var inte heller inom ramen för hur en våldtäktsman skulle vara - ett monster. Detta har utvecklats och idag menar Kelly & Westmarland (2016) att kvinnorna som blivit utsatta för våld av sina partners har en våldsförståelse där de beskriver den vardagliga kontrollen män har över dem som våld. Kvinnorna uttrycker en bild av våldet i hemmet som något mer än fysiska slag, de känner sig kontrollerade och nedvärderade på grund av männens förminskande ord och hot.

Kelly och Westmarland (2016) menar att detta psykiska våld är något förövaren inte benämner som våld då de endast ser det fysiska våldet. Dock menar Cavanagh's et al. (2001) att förövarna sällan ser sig som våldsamma då de anser att "riktigt våld" är det som sker mellan män. Våldet som sker mot kvinnliga partners är mindre "riktigt" just eftersom det är gentemot det kvinnliga könet, men också för att förövaren menar att kvinnan har provocerat fram eller förtjänat våldet. Hearn (1998) menar att män har svårt för att se våldet som en del av livet, de ser det som en separat del utanför sig själv och sitt liv, vilket kan ses som att män kan ha svårigheter att förstå sin egen delaktighet i våldet. Kelly & Westmarland (2016) och Cavanagh et al. (2001) konstaterar utöver detta att förövarna i studierna inte ser sig själva som

våldsamma eller aggressiva, däremot förnekar de inte våldet helt och hållet de gånger slagen kommit till andras kännedom eller fått en konsekvens såsom separation från partnern.

I Cavanagh's et al. (2001) och Hearn's (1998) studier uppges förövare ha en benägenhet att inte själva se allvarlighetsgraden i sina beteenden och handlingar och med olika metoder försöka förminska det de utsatt sin partner för. Även Kelly & Westmarland (2016) hävdar att förövarna använder sig av olika metoder. I deras studie om hur män som förövare själva beskriver, definierar och förstår sina våldshandlingar i nära relationer beskrivs hur männen bland annat tenderar att använda sig av begrepp såsom "incidenter" för att förklara och förmildra allvarlighetsgraden i sina våldshandlingar. Förövarna menar att en "incident" endast är något som sker sporadiskt och inte är en del av ett mönster som de anser att hustrumisshandlare följer, de vill inte inkluderas i den stereotypa bilden av en hustrumisshandlare. Kelly och Westmarland (2016) menar också att förövarna ofta nyttjar ordet "bara" i ytterligare ett försök att förmildra sina våldshandlingar. "Bara" ett slag är inte lika allvarligt som två slag till exempel. De hävdar även att förövarna har en fallenhet att tala om det som inte har hänt istället för det som faktiskt har hänt för att på så sätt få våldshandlingen att framstå som lindrigare. Genom att tala om det grövre våldet som inte har inträffat får det faktiska våldet som har inträffat mindre observans.

2.3 Vem bär ansvaret för våldet?

Som beskrevs i inledningkapitlet så finns det bestämmelser i Brottsbalken (1962:700) som är avsedda för att skydda kvinnor mot det överrepresenterade våldet från män, såsom grov kvinnofridskränkning och samtyckeslagen. Wendt Höjer (2002) hävdar att paragrafen om grov kvinnofridskränkning finns för att belysa brott som sker i ett maktförhållande könen emellan och syftar till att skydda den underordnade kvinnan mot dessa brott.

Hearn (1998) menar att vissa förövare frånsäger sig ansvaret för våldet, genom variationer av förnekelse till skulden. Det kan förslagsvis handla om att förneka det inträffade våldet, frånsäga sig sitt ansvar för händelsen via en förklaring till våldet såsom att kvinnan stod i vägen när mannen slog i väggen, utelämna fakta eller fokusera på annan information om förövarens eget beteende eller handling. Kelly & Westmarland (2016) menar att förövaren lägger hela eller delar av ansvaret till våldet på partnern. Exempelvis kan det göras genom att förövarna anser att våldet inte hade inträffat om partnern inte hade "varit i vägen", trots att

offrets intention i vissa fall har varit att komma bort från förövaren. Hearn (1998) nämner också att förövaren pratar om våld i dess kontext och att det beroende på kontexten kan förklara eller till och med rättfärdiga våldshandlingen. Förövarna har en tendens att prata om vad som hände innan själva våldshandlingen snarare än våldet i sig. Nilsson & Lövkrona (2015) hävdar att män använder sig av våld som en metod i vissa situationer för att få ett maktövertag och legitimerar på så sätt våldet då det finns en mening med det. Ett annat sätt som används av förövaren för att förflytta ansvaret från sig själv till sin partner är att använda sig av ordet "vi" istället för "jag" i beskrivningen av en våldshändelse, exempelvis istället för att säga "jag slog henne" sägs "vi bråkade" (Kelly & Westmarland, 2016). Var ansvaret läggs går även att koppla till Hamel's (2012) studie där han nämner att offret har en del av ansvaret för att förebygga våld från förövaren. Han beskriver hur offret ska prata med förövaren för att denne ska behålla lugnet och inte hamna i ett våldsamt beteende, resultatet från hans studie visar även att det är offret som skall sätta gränserna för förövaren så att denne ska förstå vad som är acceptabelt eller inte.

3. Teoretiskt ramverk

I detta kapitel kommer vi presentera de två teorier vi har valt att använda för att senare i uppsatsen analysera vårt resultat. I slutet av detta kapitel kommer teorierna kopplas samman och vi motiverar varför de passar uppsatsens syfte och frågeställningar.

3.1 Konstruktion av sociala problem

Enligt Loseke (2003) är ett tillstånd inte ett socialt problem inom socialkonstruktivismen förrän det konstrueras som det, trots att besvärliga tillstånd kan existera är de alltså inte sociala problem förrän de påstås vara det samt att de inte tolereras. Socialkonstruktivismen fokuserar på vad människor tror att världen är och hur förståelsen för världen är en konsekvens av hur människan har konstruerat den.

Loseke (2003) redogör för fyra kriterier som ska uppfyllas för att ett tillstånd ska betraktas som ett socialt problem:

- För det första ska något vara fel för att tillståndet ska kunna betraktas som ett socialt problem, en skola som lär barnen att läsa och skriva är inte fel och därför inte heller något socialt problem. Det ska åstadkomma någon typ av skada på de inblandade.
- För det andra ska tillståndet vara omfattande, det räcker inte med att det berör ett fåtal personer eller endast en själv, det måste vara en betydande mängd personer som drabbas för att det ska kunna benämnas som ett socialt problem.
- För det tredje behöver människan tro att det är föränderligt för att kunna betraktas som ett socialt problem. Människan ska alltså kunna vidta åtgärder för att förändra tillståndet, det vill säga, döden som exempel är inte ett socialt problem då människan inte kan förändra död som utfall.
- För det fjärde ska människan vilja och tycka att tillståndet borde förändras för att tillståndet ska kunna ses som ett socialt problem. Detta har ett samband med de tre ovanstående kriterierna, om man ser att något är fel, om det är omfattande och om man ser att det går att förändra av människan är det logiskt att se att tillståndet borde förändras.

Sociala problem är enligt Loseke (2003) inget konkret, det finns fyra olika aspekter i förhållande till sociala problem som är viktiga att komma ihåg:

- Sociala problem är inte beständiga, de förändras över tid och rum. De sociala problem som var gårdagens huvudrubrik behöver inte vara dagens sociala problem då uppmärksamheten fångas någon annanstans.
- Listan på de sociala problem som finns i samhället idag är olika beroende på i vilket samhälle du befinner dig.
- Sociala problem innehåller alltid oenighet. Det kan utgöras av en oenighet kring exempelvis om tillståndet är ett socialt problem eller inte, eller vad som har orsakat det sociala problemet.
- Sociala problem handlar om tillstånd och personerna i tillståndet. Exempelvis är fattigdom ett tillstånd och de fattiga människorna är personerna i tillståndet.

Loseke (2003) nämner även att sociala problem förekommer på olika sätt beroende på kontext, exempelvis tid, rum och kultur. Nedan sammanfattar Loseke (2003, s.5) den kontextbundenhet som är viktig att ta hänsyn till gällande sociala problem:

“In brief, what is- and what is not-a social problem, and how the problem is responded to, depends on when and where the condition happens.”

3.2 Feministisk teori om mäns våld mot kvinnor

Enligt Loseke (2003) är feminism ett av flera olika teoretiska perspektiv inom den samhällskritiska teorin. Dessa teoretiska perspektiv delar en uppfattning om att socialt liv forskas på för att en förändring ska ske samt att akademiskt arbete bör ske via medveten partiskhet för att hjälpa förtryckta människor. Dessa teoretiska perspektiv delar även en uppfattning av att förtrycket ligger i sociala strukturer, såsom patriarkatet inom feminism. Loseke (2003) menar att den samhällskritiska teorin dock skiljer sig från socialkonstruktivismen, exempelvis strävar samhällskritiker efter en social förändring medan socialkonstruktivister strävar mot ny kunskap. Loseke (2003) menar också att det även finns en skillnad i hur de ser på problematiska tillstånd där socialkonstruktivister anser att ett tillstånd endast ses som problematiskt när det har blivit konstruerat som det medan samhällskritiker anser att det alltid är och har varit ett problematiskt tillstånd.

Kelly (1988) beskriver patriarkatet som ett politiskt och socialt system där män har kontroll och makt över kvinnor. Hon hävdar även att mäns våld mot kvinnor är en del i att kvinnors förtryck upprätthålls. Vidare menar Kelly (1988) att på grund av mäns överordnade position kan sex som påtvingats via viss våld och tvång legitimeras eftersom männen anser sig ha rätt till kvinnans intimitet och sexualitet.

Det mansdominerade samhället, patriarkatet, har haft inslag i de flesta tidigare samhällen och existerar fortfarande i olika kulturer och socioekonomiska system. Wendt Höjer (2002) och Kelly (1988) lyfter fram att patriarkatet är en del av samhället, det syns överallt och människor blir påverkade omedvetet. I och med detta visar sig mäns makt över kvinnor också överallt, till exempel är kvinnor omringade av kommentarer, skämt och sexuella trakasserier som associeras med det sexuella våldet och som används av män för att upprätthålla sin makt. Kelly (1988) menar att trots maktbalansen könen emellan är kvinnor som förtryckt grupp förväntade att leva med sina överordnade, männen, och dessutom respektera och älska dem. Detta bidrar till att kvinnors underordnade ställning är lömsk.

Cavanagh et al. (2001) menar att män kan använda sin överordnade maktposition ekonomiskt, politiskt och mellanmänskligt för sin egen vinning om så önskas. Detta går att koppla till Nilsson & Lövkrona (2015) som hävdar att synen på hur män kunde bestämma över kvinnors njutning under 1800-talet fortfarande finns kvar i nutiden men är mer dold. De uttrycker att friande våldtäktsdomar är ett resultat av den rådande synen på sexualitet och könsnormer då kvinnan har en sexuell roll som mottagande och mannen har en roll som erövrande.

Enander (2008) beskriver hur den feministiska synen på mäns våld mot kvinnor ser olika ut, från liberalfeminism som menar att mäns våld mot kvinnor är ett ovanligt fenomen till radikalfeminism som lägger mäns våld i centrum av kvinnors förtryck. Vidare finns det ett tankesätt att mäns våld mot kvinnor har utvecklats över tid. Enander (2008) redogör vidare för fyra utmärkande drag inom detta tankesätt:

Våld mot kvinnor som ett genomgripande socialt problem:

Från 1970-talet fram till idag har utvecklingen av synen på fenomenet "mäns våld mot kvinnor" varit stor. Under 1970-talet ansågs det knappt vara ett problem, det var ett undantag om en kvinna blivit våldförd på av en man. Idag ses det snarare som ett stort, utbredd socialt

problem med många offer där undantaget är kvinnor som inte blivit våldförda på av män. Anledningen till utvecklingen ligger i kvinnorörelser som under 1970-talet krävde en förändring och mer forskning kring ämnet, detta ledde till ett förändrat synsätt då det uppdagades en annan verklighet än den som tidigare visats (Enander, 2008).

Våld mot kvinnor som ett kontinuum:

Enander beskriver utifrån Kelly (1988), i Enander (2008) att konceptet av ett kontinuum av våld menar att inkludera och studera kopplingen mellan den oändliga mängd sexism kvinnor får utstå och möta dagligen till de allt för frekventa mordena på kvinnor av män. Det finns ingen rangordning i våldet mot kvinnor utan allt är allvarligt och syftet är snarare att se sambanden mellan det "ofarliga" intrånget i kvinnors privata sfärer och det allvarligare fysiska våldet. Till exempel kan en "mindre allvarlig händelse" vara en påminnelse för offret om att allvarligare händelser kan ske, en blottning kan kopplas till våldtäkt. Denna medvetenhet påverkar kvinnors liv och är även en anledning till att mycket otrevliga händelser kan ses som mindre allvarliga eftersom tanken på vad som kunde ha hänt är mycket värre.

Våld mot kvinnor som en kränkning mot den kroppsliga integriteten:

Feministiska forskare anser att våld mot kvinnor är en kränkning av den kroppsliga integriteten. I en feministisk analys är den kroppsliga integriteten kopplat till makt (Enander, 2008). Enander (2008) använder sig av Catherine MacKinnon's begrepp "rapable" för att tydliggöra den fysiska utsatthet kvinnor har i sin sociala position. Denna position upprätthålls via fortsatta kränkningar av den kroppsliga integriteten och makt erhålls genom skapandet av rädsla via kroppsliga kränkningar. Rädsla för kvinnorna handlar om att anpassa sina beteenden och sina signaler som sänds ut i ett försök att undvika att utsättas för integritetskränkande handlingar.

Våld mot kvinnor som ett "strukturellt förtryck"

En central del i den feministiska förståelsen av mäns våld mot kvinnor är uppfattningen att våld både skapar och upprätthåller mannens makt över kvinnan, både på ett individuellt och ett samhälleligt plan. Feministiska forskare anser inte att förtrycket endast hänger på hotet om våld utan även våldet i sig. Våldet är en viktig del i förtrycket, både i sig själv men också som ett vidmakthållande av ojämlik fördelning av egendom, materiella resurser samt utbildningsmöjligheter (Enander, 2008). Enligt Walby (i Enander (2008) ses mäns våld som

en substruktur som är kopplad till en större struktur, patriarkatet, där han även ser betald anställning, hushållssysslor, kultur, sexualitet och staten som substrukturer. Detta ser Walby som relationen mellan patriarkatet och våld mot kvinnor (Enander, 2008). Sammanfattat menar även Nilsson & Lövkrona (2015) att det feministiska perspektivet ser maktrelationer som en betydande del i mäns våld mot kvinnor, alltså är det den ojämna könsmaktsordningen som utgör detta våld. För att kunna upprätthålla hierarkin inom könen nyttjar män våld på olika sätt.

Vi presenterar i början av detta kapitel hur Loseke (2003) redogör för fyra kriterier för att tillståndet ska betraktas som ett socialt problem; något är fel, omfattande, människor vill förändra det samt tror att det går att förändra. Inom den feministiska teorin ses mäns våld mot kvinnor för det första som *något som är fel*. Enander (2008) menar att kvinnor har en fysisk utsatthet på grund av kvinnors sociala position, där förtrycket skapas och upprätthålls genom mäns våld mot kvinnor. Den feministiska teorin ser också mäns våld mot kvinnor som ett *omfattande problem*, där Enander (2008) hävdar att problemet har visat sig vara omfattande efter kvinnorörelserna började uppdaga problemet under 1970-talet. Det åskådliggjordes då att det var vanligt att kvinnor utsätts för våld i nära relation. Kvinnorörelsens uppkomst kan också ses som ett sätt att möjliggöra förändring, varpå det kan förstås som att människor *vill förändra* samt tror att det *går att förändra* det våld som män utsätter kvinnor för. Detta gör att Loseke's (2003) fyra kriterier uppfylls. Mäns våld mot kvinnor kan därför betraktas som ett socialt problem enligt den feministiska teorin.

4. Metod och metodologiska överväganden

I detta kapitel redovisar vi för hur vi har gått tillväga i insamlandet av data, analysen av data samt studiens tillförlitlighet. Vi kommer även att redogöra för forskningsetiska överväganden.

4.1 Urvalsprocess och insamling av empiri

Utifrån syfte och frågeställningar har vi valt att göra en kvalitativ studie. Bryman (2018) menar att kvalitativ forskningsmetod används för att påvisa fenomenets karaktär och egenskaper och genom detta kan tolkning användas för förståelse av fenomenet. Vi har valt denna metod eftersom svaret på våra frågeställningar kräver en tolkning av empiri för att få en djupare förståelse. Vid insamling av empiri har vi valt att vara helt anonyma och inte interagera i trådarna, vilket enligt Plantin & Daneback (2010) är en metod som kallas ”lurking”.

Vi började med att gå in på “flashback.org”, sökte sedan i sökrutan följande ord: “Våld i nära relation”, “Mäns våld mot kvinnor”, “Slagen kvinna”, “Kvinnomisshandel”, “Kvinna misshandlad av man”, “Våldsutsatta kvinnor”, “Våld mot kvinna”, “Incels” och “Våldtäkt”. En sökning gjordes också genom att gå in via rubriken “politik” följt av underrubriken “feminism” och vidare sökordet “våld”. Vid varje sökning läste vi delar av de trådar där rubriken verkade passande. Dessa trådar sparade vi i ett gemensamt dokument. När vi ansåg att vi hade tillräckligt med möjliga trådar läste vi igenom dem igen och valde ut 5 lämpliga trådar för våra frågeställningar. Anledningen till att en del valdes bort var för att de diskuterade irrelevanta samtalsämnen eller att de var för långa för att hinna läsa igenom inom vår givna tidsram. Alla trådar som ligger till grund för denna studie har varit avslutade under den period vi har inhämtat empiri. De trådar vi valt att använda oss av är:

- ”Förstår kvinnor sin roll i mäns våld mot kvinnor och andra män?”
- ”Ryckte ned min fru i håret – men vad är det jämfört med ett brutalt svek?”
- ”När ska samhället sluta lägga resurser på slaga och våldtagna kvinnor?”
- ”Våldtäkt – ett naturligt beteende?”
- ”Kvinnomisshandel”

4.2 Bearbetning av empiri

Vi har använt oss av (...) när vi tagit bort delar av citat samt ändrat alias på skribenterna till skribent 1, 2, 3, och så vidare.

4.3 Analysmetod

Vi har valt att använda oss av en tematisk analys, vilket är ett sätt att identifiera, strukturera, analysera och sammanställa teman inom data (Braun & Clarke, 2006). Det går ut på att fastställa teman och sedan arrangera korta stycken som är relevanta under varje tema. Vid sökning efter teman kan det vara av fördel att notera följande: repetitioner, lokala typologier eller kategorier, metaforer och analogier, övergångar, likheter och skillnader, språkliga kopplingar, saknade data samt teorirelaterat material (Bryman, 2018).

Nedan presenteras Braun & Clarke's (2006) sex steg i utförandet av en tematisk analys:

- 1. Göra dig bekant med din empiri:** I denna fas ska forskaren lära känna sin empiri genom att läsa igenom sitt material flera gånger. Genom att till en början läsa igenom sitt material en gång får forskaren en överblick över sin empiri och kan därefter lättare leta efter mönster och tolka meningen med det som står när hen läser igenom materialet en andra gång (Braun & Clarke, 2006).

Vi läste igenom de fem trådarna översiktligt och noterade under tiden aspekter vi tyckte var intressanta. Vi inledde med att fokusera på frågeställning två och hade detta i åtanke när vi läste igenom empirin. När frågeställning två var avslutad påbörjades frågeställning ett. Då vi redan bekantat oss med empirin påbörjade vi insamlingen av citat direkt. Därefter gjordes detsamma gällande frågeställning tre.

- 2. Generera initiala koder:** Denna fas initieras när forskaren har läst igenom och blivit bekant med sitt material. Här identifieras och produceras koder i empirin, där koderna identifierar både dolda och synliga kännetecken som är av intresse för analysen. Dessa första koder är preliminära och övergripande och tas ut utifrån information som är meningsfullt för frågeställningen. Att observera i denna fas är för det första att koda så många teman som möjligt, då forskaren inte vet vad som kan komma att bli av intresse

senare. För det andra ska forskaren spara lite av kringliggande data för att empirin inte ska förlora sin kontext. För det tredje kan individuella utdrag ur empirin kodas på olika sätt, till exempel genom flera olika teman (Braun & Clarke, 2006).

Efter att vi läst igenom vår empiri översiktligt inledde vi fas två där vi återigen läser igenom vårt material och tar ut citat som vi tycker är lämpliga för frågeställningen, som nämnt ovan började vi med frågeställning två. De citat vi ansåg hade samma innehåll placerade vi i samma tema, exempelvis om flera diskussioner eller synpunkter hos skribenter handlade om att “kvinnan får skylla sig själv” lades de i sällskap med varandra. Efter att vi samlat in koder till frågeställning två initierade vi insamlingen på samma sätt till frågeställning ett där koderna som identifierades och ansågs tillhöra samma tema lades tillsammans. Till frågeställning tre valde vi att genomföra steg tre före steg två i Braun & Clarke´s (2006) sex steg i utförandet av en tematisk analys och valde därför att dela upp teman utefter frågeställningen. Vi fick ut två teman, “offer” och “förövare”, därefter tog vi ut citat som var passande utefter dessa teman.

- 3. Söka efter teman:** Denna fas inleds när allt material har blivit kodat initialt och jämfört med varandra. Här sorteras koderna som gjorts in i olika teman genom att analysera koderna och kombinera dessa i överblickliga teman. I denna fas ses relationerna mellan koder, teman och även olika nivåer på tema, till exempel det huvudsakliga temat och subtemat (ibid).

Efter att vi tagit ut de citat vi ansåg lämpliga och placerat dem i teman läste vi igenom respektive citat för varje tema. Därefter namngav vi temat till ett sammanfattande namn för citaten. De fyra teman vi valt för frågeställning två är: “Mäns drifter”, “kvinnans beteende”, “medvetet val”, “kvinnan önskar en våldsam/farlig man”. När de fyra teman valts ut läste vi återigen igenom varje citat för varje tema, citaten delades då in i subteman där varje citat i subtemat var inriktade på liknande åsikter eller resonemang. Till frågeställning ett valde vi två teman, dessa teman namngavs till “bredare våldsförståelse” samt “smalare våldsförståelse”. I frågeställning tre var de två teman redan bestämda från tidigare steg.

- 4. Granska teman:** Denna fas inleds när forskaren har tänkt ut några teman. Här finns risk för att vissa teman inte passar in, exempelvis vid brist på empiri för att stödja

temat. Det kan också behöva revideras om forskaren märker att flera teman går in i varandra. Denna fasen involverar två nivåer av granskning och renodling av teman, vilket innebär att teman ska ha ett sammanhängande mönster och forskaren bör se över validiteten i relation till empirin. I detta steg ska all empiri läsas igenom igen för att kontrollera att de befintliga teman är relevanta, samt för att eventuellt hitta nya koder som har missats förut (ibid).

I denna fas valde vi att ta bort temat “mäns drifter” ur frågeställning två då vi inte hade tillräckligt med citat som ger stöd för temat. Även de subteman som låg under huvudtemat “mäns drifter” togs bort i brist på empiri. Även ett subtema togs bort under temat “kvinnan önskar en farlig/våldsam man” som var namngett till “kvinnan skapar det beteendet hon söker hos en man” då vi bedömde att det saknades citat för att på ett bra sätt underbygga detta subtema. Likaså lades två subteman ihop under huvudtemat “kvinnans beteende” då de var snarlika och fick mer djup när citaten kombinerades, detta subtema namngavs senare till “kvinnan behöver bestraffas”. I frågeställning ett och tre ansåg vi att en revidering av teman och subteman inte var nödvändig.

- 5. Definiera och namnge teman:** Denna fas initieras när forskaren har en uppsättning teman som hen är nöjd med. Här ska forskaren definiera, begränsa och ytterligare renodla de teman hen vill presentera för sin analys. Vidare ska varje temas kärna identifieras genom att fastlägga vilken aspekt av empiri varje tema fångar. Det är av betydelse att inte bara redigera innehållet i empirin som är presenterad utan även identifiera vad som är av intresse och varför. För varje tema ska en individuell analys skrivas (ibid).

Efter indelningen av citat i olika subteman valde vi att namnge dem med hänsyn till innehållet. De subteman vi valt att ha under varje huvudtema är: Under *Kvinnans beteende*: “Kvinnan utsätter förövaren för psykiskt våld”, “Kvinnan behöver bestraffas” samt “Kvinnans psykiska tillstånd”. Under *medvetet val* har vi valt följande subteman: “Uteblivna resurser som konsekvens av medvetet val” och “Kvinnan accepterar det våldsamma beteendet”. Under temat *Kvinnan önskar en våldsam/farlig man* har vi valt dessa subteman: “Att utsättas för fysiskt våld som en väg till

uppmärksamhet” samt “Könsnormer som orsak för fysiskt våld”. Till frågeställning ett och tre finns det inga tillhörande subteman.

- 6. Producera rapporten:** Denna fas innehåller den sista analysen och sammanställningen av rapporten och inleds när fullt utformade teman har utarbetats. Fasen syftar till att beskriva varför analysen är viktig och tillförlitlig, samt hur analysen har gjorts. Det är angeläget att analysen ger en kortfattad, sammanhängande, logisk, icke-repetitiv och intressant sätt att beskriva empirin, både inom och mellan teman. Sammanfattningen ska inkludera tillräckligt med argument för att övertyga läsaren om varför de valda teman är de mest lämpliga. Här ska även en tolkning samt förståelse redogöras för (ibid).

När alla teman samt subteman i frågeställning ett, två och tre fastställts initierades det sista steget i Braun & Clarke's (2006) sex steg i utförandet av en tematisk analys. Citat inom subteman läggs i den ordning som passar bäst för att på ett så bra sätt som möjligt tydliggöra analysens innehåll.

4.4 Fördelar och begränsningar

Det finns både fördelar och nackdelar med användning av tematisk analys för analysering av data. Bryman (2018) menar att en fördel med tematisk analys är att denna metod kan användas i olikartade kontexter vilket gör att metoden är väldigt flexibel och har på grund av detta gjort den populär. Trots flexibiliteten är det enligt Bazeley utifrån Bryman (2018) viktigt att som forskare vara noggrann med tydligheten kring hur teman har identifierats eller hur de har utvecklats utifrån den data som ligger till grund för studien. Detta ska göras för att på ett bra sätt kunna försvara studien och inte få den att verka ogenomtänkt. Bryman (2018) menar alltså att tematisk analys som metod inte har någon tydlig serie av procedurer även om det finns en utvecklad kärna av tekniker. Detta kan ses som en begränsning i användandet av metoden då det krävs av forskaren själv att vara tydlig i sina kopplingar och sin process av analysen. Även Braun och Clarke (2006) menar att det är viktigt att forskaren är noggrann med att förklara hur hen går tillväga med den tematiska analysen samt att den förklaringen motsvarar vad som faktiskt görs, detta kan som sagt vara en begränsning då metoden är öppen men enligt Braun och Clarke (2006) kan det också vara en fördel när den görs rätt och bra.

4.5 Studiens tillförlitlighet

Med stöd av Lincoln & Guba samt Guba & Lincoln hävdar Bryman (2018) att det finns specificerade termer att förhålla sig till vid bedömning av kvaliteten i kvalitativ forskning. Ett av de grundläggande kriterierna enligt Bryman (2018) *tillförlitlighet*. Med *Tillförlitlighet* menar Bryman (2018) att det finns fyra delkriterier.

1. Det första delkriteriet är *trovärdighet* som innebär att trovärdigheten i forskarens beskrivning av sin studie ligger till grund för hur acceptabel den kommer att vara i andras ögon. Det är önskvärt att skapa ett så trovärdigt resultat som möjligt, och det kan göras genom att följa de regler som finns för forskning samt rapportera studiens resultat till berörda personer.

I denna studie är det problematiskt att göra studien helt trovärdig då de skribenter som används för underlaget är okända och kan därför inte bli informerade om resultatet. Utöver att skribenterna är okända för oss så vet de inte om att deras inlägg i trådarna på Flashback är en del av studien och har därför inte möjlighet att ge samtycke eller ta del av information om hur studien ska genomföras eller varför. Däremot har vi i studiens övriga genomförande strävat efter transparens vad gäller vår metod, för att på detta sätt söka öka såväl dess trovärdighet som dess pålitlighet.

2. Det andra delkriteriet är *överförbarhet* vilket innebär huruvida studiens resultat är överförbar till en annan miljö eller inte.

Då denna studie är liten och begränsad till ett offentligt forum på nätet är det troligt att studien inte är överförbar till andra miljöer då det hade krävts en mer omfattande empiriinsamling, dels i Flashback men även på liknande forum.

3. Det tredje delkriteriet är *pålitlighet* där forskaren ska anta ett granskande synsätt. Forskaren ska se till att en fullständig redogörelse för forskningsprocessens alla delmoment finns tillgänglig för att en bedömning av kvaliteten ska kunna göras.

Under arbetets gång har vi på ett utförligt sätt redogjort för studiens tillvägagångssätt i vårt metodkapitel vilket gör att läsaren får information om hur studien har genomförts. Genom detta har vi försökt att eftersträva så god pålitlighet som möjligt

4. Det fjärde delmomentet är *möjlighet att styrka och konfirmera* vilket går ut på att forskaren ska försäkra att studien har gjorts i god tro med insikten om att studien inte kan göras helt objektiv. Det är viktigt att forskaren styrker att hen inte medvetet låtit personliga värderingar eller teoretisk inriktning influera studien.

Vi har under arbetets gång eftersträvat ett så objektivt synsätt som möjligt men med insikten att det inte är möjligt att vara fullständigt neutral, då vi samtidigt har en tydlig teoretisk ingång med oss i vår analys där vi tolkar skribenternas våldsförståelse utifrån den feministiska våldsförståelsen. Vår handledare har påmint oss att tänka aktivt ur olika perspektiv för att vi inte ska fastna i samma tankebanor. Citaten som har hämtats ur trådar på Flashback har valts ut för att vara lämpliga till studien vilket kan bidra till ett mindre objektivt synsätt.

4.6 Forskningsetiska överväganden

Det finns fyra grundläggande etiska frågor att ta hänsyn till vid forskning, dessa fyra frågor rör frivillighet, integritet, konfidentialitet samt anonymitet. Vid svensk forskning finns bland annat informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet att ta hänsyn till. Det är även viktigt att ingen av forskningspersonerna kan lida skada av forskningen eller blir inkräktade på privatlivet (Bryman, 2018). Nygren (2012) hävdar att nyttan med forskningen ska jämföras mot riskerna med forskningen. Det kan finnas anledningar till att inte uppfylla samtyckeskravet vid inhämtning av empiri, exempelvis om man tror att personer kommer ge annorlunda svar på intervjufrågor. Nygren (2012) nämner även den så kallade arkivlagen som syftar till att det är en fördel att materialet som inhämtats till studien ska finnas tillgänglig för andra att ta del av. Han menar att det är en säkerhet för att andra kan försäkra sig om att materialet stämmer.

I denna uppsats har samtyckeskravet inte uppfyllts, då skribenterna inte vet att vi har sett och citerat deras inlägg. Skribenterna är helt anonyma genom att deras alias har bytts ut till "skribent 1", "skribent 2", "skribent 3" och så vidare. Vi inser att man kan söka upp citaten på internet och komma till hemsidan de är publicerade på, men trots detta hotas inte

skribenternas anonymitet då enbart deras alias finns tillgängliga, det finns alltså inga personuppgifter att tillgå. Detta gör att vi anser att anonymiteten ändå är hög för skribenterna. Utöver detta är Flashback ett offentligt forum där alla har tillgång till de inlägg som skrivits i trådarna oavsett om personen är medlem eller inte vilket även skribenterna troligtvis är medvetna om. Då Flashback är ett offentligt forum och de trådar som används i denna studie är tillgängliga har även andra en chans att ta del av materialet, vilket har den fördelen att det möjliggör ytterligare granskning av våra tolkningar, något som också kanske kan antas fungera till skydd för individen.

5 Resultat och analys

I detta kapitel kommer en presentation av vårt resultat och en analys av resultaten. Vi har valt att dela upp det i tre delkapitel där varje delkapitel ämnar analysera och besvara en frågeställning.

5.1 Våldsförståelse

I nedanstående teman redovisas våra resultat och vår analys av hur skribenters våldsförståelse ser ut i trådar på forumet Flashback.

5.1.1 Bredare våldsförståelse

Utifrån den empiri som ligger till grund för denna studie kan vi tolka att det finns skribenter som har en bredare våldsförståelse. Med bredare våldsförståelse menas en förståelse för att det förekommer annat våld än fysiskt våld när mannen samtidigt är fysiskt våldsam.

I citatet nedan beskriver skribent 19 hur mannen som misshandlar inte endast använder sig av slag utan även hot, lögnar och ger kvinnan en bild av honom som hon önskar, för att på så sätt få henne att välja honom igen.

“Mannen som misshandlar slår inte hela tiden. Det är oftast en väldigt trevlig, socialt kompetent man som det är lätt att bli kär i. Man blir inte kär i en man som misshandlar. Han börjar aldrig misshandeln förrän han vet att kvinnan är "fast". Om hon flyr från misshandeln kan han antingen böna och be att hon skall komma tillbaka. Han lovar att han skall söka hjälp, han lovar att det aldrig skall ske igen, han säger att han inte kan leva utan henne. De kanske har barn tillsammans och då måste de hitta en lösning så att barnen får träffa båda föräldrarna.

Den andra metoden som mannen använder sig av, om kvinnan vägrar komma tillbaka trots att hon bönar och ber, är att han börjar hota henne till livet. Glöm inte att de allra flesta morderna sker efter att kvinnan hotat att lämna mannen. Då är det lättare att gå tillbaka och leva med en man som misshandlar mellan varven (dock inte 24/7) än att leva under skräck 24/7. Bor man med mannen så vet man var man har honom. Bor man inte med honom och lever under dödshot så kanske det är värre än att bli misshandlad?”

(Skribent 19, tråd 1)

Skribent 19 nämner psykisk misshandel som enligt Isdal (2001) kan vara exempelvis hot och brutna löften. Skribent 19 nämner även det fysiska våldet i form av slag. Skribent 19 skriver “Mannen som misshandlar slår inte hela tiden” vilket går att tolka som att hen menar att slag

är misshandel men att det också finns andra former av misshandel. Skribenten skriver vidare att mannen ger falska förhoppningar genom att lova förbättring och att han själv ska söka hjälp, vilket även detta är en form av psykisk misshandel enligt Isdal (2001).

Även skribent 22 nämner i citatet nedan den psykiska misshandel som kan äga rum i ett våldsamt förhållande.

“Ditt psyke trycktes ihop bit för bit. Det är just det inte alla fattar ett psyket förändras, man har barn att försvara och psyket blir förvridet. Det är det jag kallar tortyr, att någon behandlar en så att psyket blir så förvridet att man inte fungerar normalt. Man försöker blika mannen att inte slå. Det är ett naturligt försvar och slår av rädsla ut alla tankar på alternativa lösningar.” (Skribent 22, tråd 1)

Skribent 22 skriver “Det är just det inte alla fattar ett psyket förändras”, det kan tolkas som att hen inte anser att alla förstår att psykisk misshandel också är en typ av misshandel, skribent 22 anser möjligen att det inte endast är de fysiska slagen som räknas utan även exempelvis orden som “förvrider” psyket. Skribenten nämner även att kvinnan försöker göra allt för att mildra slagen från mannen. Kelly och Westmarland (2016) menar att kvinnor som blir utsatta för våld av sin partner har en bredare våldsförståelse då de beskriver den vardagliga kontrollen män har över dem som våld. Kvinnorna uttrycker en bild av våldet i hemmet som något mer än fysiska slag, de känner sig kontrollerade och nedvärderade på grund av människans hot och förminskande ord. Det är möjligt att männen, som skribent 22 skriver om, inte ser den psykiska misshandel de utsätter sina kvinnliga partners för och som får deras psyken att “förvridas”, som våld då det inte är fysiskt. Den våldsförståelse som skribent 22 ger uttryck för ligger närmare våldsutsatta kvinnors, där både de fysiska slagen men också den psykiska misshandeln ses som våld.

I följande citat skriver skribent 20 att våld uppkommer när två personer inte är lämpliga att befinna sig i en relation med varandra. Skribenten nämner både fysiskt våld och psykiskt våld i form av kränkningar.

“Sedan kan det också handla om två personer som helt enkelt inte är bra för varandra. Man provocerar och kränker varandra verbalt tills det slutligen övergår till handgripligheter. Ibland ligger då det största felet hos mannen, ibland hos kvinnan och ibland handlar det helt enkelt om en dålig kombination.” (Skribent 20, tråd 2)

I citatet ovan tolkas att skribent 20 menar att det fysiska våldet startar efter en provokation och verbala kränkningar. Skribenten väljer att dela upp de två våldsformerna i led efter

varandra vilket kan bero på att hen anser att de två våldsformerna har olika allvarlighetsgrad. Det fysiska våldet börjar när det psykiska våldet inte längre har någon verkan eller när det provocerat fram det fysiska våldet, som skribenten möjligen ser som den allvarligare våldsformen. Detta går att koppla till Kelly och Westmarland (2016) som menar att förövare sällan benämner det psykiska våldet som våld eftersom de endast ser det fysiska våldet. Förövare har även en tendens att förflytta ansvaret från sig själv till sin partner genom att använda sig av ordet "vi" istället för "jag" i beskrivningen av en våldshändelse, exempelvis istället för att säga "jag slog henne" sägs "vi bråkade" (Kelly & Westmarland, 2016). Det visar på att det finns en förståelse för att det våld som sker i en våldsam relation är just våld, men att förövaren inte ensam vill stå ansvarig för skulden.

I nedanstående citat skriver skribent 2 om hur mannen "tappade besinningen" när kvinnan utsatt honom för psykisk misshandel.

"Den psykiska misshandeln TS råkade ut för då? Något säger mig att det inte är första gången hon driver honom till vansinne, han tappade besinningen. Det kan man fan inte klandra honom för." (Skribent 2, tråd 3)

I ovanstående citat skriver skribent 2 om en antagen psykisk misshandel riktad från kvinnan mot mannen samt att den andra skribent han kommenterar "tappade besinningen" vilket tolkas som att han blev så arg så han utsatte kvinnan för fysiskt våld. Här inkluderas alltså psykiskt våld i beskrivningen, men detta våld tillskrivs kvinnan som blivit utsatt och används, menar vi, för att förklara orsaken till mannens fysiska våld. Skribenten har en förståelse för att både psykiskt och fysiskt våld har skett inom den relationen men att mannen inte kunde hjälpa det fysiska våldet då han förlorade behärsningen. Det går att utläsa att skribenten menar att det fysiska våldet inte har lika stor betydelse i sammanhanget. Skribent 2 skyller vidare våldet på förövarens oförmåga till att kunna kontrollera sina impulser. Detta rimmar illa med en feministisk våldsförståelse, där exempelvis Hearn (1998) menar att män har förmåga att behärska sitt våld då det endast sker bakom stängda dörrar, något även Isdal (2001) instämmer med, då han menar att män har en god förmåga att kontrollera sig på de platser där våldet inte inträffar. En bredare våldsförståelse rimmar med en feministisk våldsförståelse, skribent 17 visar på en bredare våldsförståelse där hen även inkluderar psykiskt våld i sin förståelse av vad våld innebär, men endast när det gynnar förövaren.

5.1.2 Smalare våldsförståelse

Citaten nedan har samlats under samma tema då det kan tolkas som att dessa skribenter uttrycker en smalare våldsförståelse där mäns våld mot kvinnor endast förstås som fysiskt våld eller där skribenten skriver om andra våldsformer utan att själv förstå att det är ett uttryck för våld.

I följande citat skriver skribent 24 om hur kvinnomisshandel ska lösas genom att förövaren blir av med de kroppsdelar som hen använder för misshandeln.

“Samtidigt, så klart, så ska man amputerar kvinnomisshandlares armar. Inga armar ingen misshandel! Börjar dom skalla folk istället så finns det kreativa lösningar för det också.(...)” (Skribent 24, tråd 1)

Citatet kan tolkas som att skribenten endast ser våld mot kvinnor som fysiskt våld, där lösningen är att ta bort de kroppsdelar som används för att bruka våldet. Detta kan förstås som att skribenten ser sig själv som en person som står långt ifrån dessa handlingar, att hen möjligtvis inte ser sig själv som en våldsam person och vill göra en skarp distinktion mellan män som slår kvinnor och män som inte slår kvinnor. Enligt Isdal (2001) är fysiskt våld en konkret handling som kan innebära en skada på den fysiska kroppen, men han anser att det finns flera ytterligare former av våld. Detta är inget som skribent 24 skriver något om, utan hen skriver “inga armar ingen misshandel”, vilket kan tolkas som att skribent 24 inte anser att det finns andra typer av våld. Distinktionen mellan män som slår kvinnor och män som inte slår kvinnor visas också i nedanstående citat, där skribent 26 motsätter sig faktumet att hen har misshandlat en kvinna.

“Jag har inte misshandlat någon kvinna! Jag har gett en WT subba en örfil efter att hon sparkade mig för tredje gången” (Skribent 26, tråd 3)

Citatet ovan kan tolkas som att skribent 26 inte anser att en örfil är våld, då citatet börjar med att hen inte har misshandlat någon kvinna, men redan i nästa mening skriver skribent 26 att hen har örfilat en kvinna. Det skulle kunna kopplas till studien av Cavanagh et al. (2001), där förövarna sällan ser sig som våldsamma då de anser att “riktigt våld” är det som sker mellan män. Det skulle kunna vara en orsak till att skribent 26 inte tolkar det hen utsatt kvinnan för som fysiskt våld. Skribent 26 refererar också den slagna kvinnan till “WT subba” vilket kan tyda på psykiskt våld. Enligt Isdal (2001) är degraderande beteende en typ av psykiskt våld,

vilket innebär att ord används för att kränka eller såra den andra personen. Om skribent 26 har använt liknande ord mot henne kan det tyda på att skribent 26 inte ser detta som psykiskt våld, vilket vi tolkar som en smal våldsförståelse.

Citatet nedan har tagits från en tråd där trådstartaren har skrivit att hen har ryckt upp sin fru i håret när hon sov efter att hen har fått reda på att hon har sexchattat med andra män. Skribent 25 skriver då i tråden att hen anser att fysiskt våld inte är okej som vedergällning då det antagligen kommer leda till en misshandelsdom och trådstartaren riskerar därmed att mista vårdnaden för sin dotter.

“Hade du avslutat med att knulla henne sanslös, och orden "du ska vara bara min hora" så hade det kunnat vara ok, men som det ser ut nu så har du en misshandelsanmälan som behandlas på måndag, och kan troligtvis se dig i stjärnorna efter normalt umgänge med din dotter. Fysiskt våld är inte ok som vedergällning. Tyvärr i många fall... Jag kan förstå känslan dock.” (Skribent 25, tråd 3)

Första delen av ovanstående citat skulle kunna tolkas som att skribent 25 anser att trådstartaren borde använt sig av sexuellt våld för att på så sätt hämnas vad hans fru har gjort mot honom. Enligt Isdal (2001) är sexuellt våld alla handlingar som riktas mot en annan persons sexualitet och syftar till att smärta, skada, skrämja eller kränka personen, vilket skulle kunna tolkas vara syftet i detta fall. Vidare skriver skribent 25 att fysiskt våld inte är okej, men tillägger *“tyvärr”* vilket kan tolkas som att skribenten anser att fysiskt våld inte är okej på grund av rättsliga påföljder. Det kan också tolkas som att skribent 25 inte förstår det hen beskriver som sexuellt våld, vilket tyder på en smal våldsförståelse där endast fysiskt våld ses som våld. Även nedanstående citat berör sexuellt våld där skribent 27 ifrågasätter huruvida sexuellt våld egentligen är så hemskt som det framställs.

“Det känns tabu att fråga, men är våldtäkt verkligen så hemskt som feministerna gör gällande? Det är ju trots allt bara en penis man får i sig och inget värre än så. Vad är det som är så fruktansvärt med det? Evolutionärt sett är det ju bara ett försök att antingen bilda familj eller föra sina gener vidare och i det ligger väl inte något ondskefullt uppsåt jämfört med t ex mord eller misshandel. Kan det vara så att våldtäkt är ett naturligt beteende (i de fall hanen inte får sex) och t.o.m. kanske en evolutionär garanti för att människosläktet inte ska dö ut?” (Skribent 27, tråd 4)

Skribent 27 börjar med att ifrågasätta om det verkligen är så hemskt med våldtäkt, och hävdar att det inte är någon skillnad från ett samlag. Skribent 27 verkar alltså inte förstå att det hen skriver om är sexuellt våld som enligt Isdal (2001) är den våldsförm som bryter ned offret mest psykiskt. Vidare förklarar skribent 27 anledningen till våldtäkten med vad Hearn (1998)

beskriver som det biologiska synsättet. Där förklaras mäns våld med biologiska faktorer som gör att de inte kan hantera sina drifter. Skribenten förklarar här att våldtäkt är “en evolutionär garanti för att människosläktet inte ska dö ut”. Citatet kan tolkas som att skribent 27 har en smal våldsförståelse, då hen inte ser sexuellt våld som något som egentligen skadar offret. Citatet kan kopplas till Loseke’s (2003) tredje aspekt till vad som kännetecknar ett socialt problem - oenighet. Det kan i citatet ses hur skribenten inte håller med feministerna gällande hur hemskt våldtäkt egentligen är, vilket visar på en oenighet kring sexuellt våld mot kvinnor är ett socialt problem eller inte.

I detta delkapitel har vi redovisat hur våldsförståelsen skiljer mellan olika skribenter. Det framkommer att vissa skribenter har en smalare våldsförståelse där endast fysiskt våld benämns som våld. Det framkommer också att andra skribenter har en bredare våldsförståelse där skribenterna ser att både fysiskt, psykiskt och sexuellt våld existerar. Dock skulle det kunna tolkas som att våldsförståelsen överlag är smal, då ingen skribent har nämnt andra våldformer som enligt Isdal (2001) finns utöver de tre, såsom latent våld och materiellt våld. Det kan också ses i citaten vad Loseke (2003) menar är en aspekt av ett socialt problem, att en oenighet finns kring huruvida fenomenet är ett problem eller inte. Det kan i citaten tolkas som att skribenterna inte ser mäns våld mot kvinnor som ett omfattande problem.

5.2 Legitimering av mäns fysiska våld mot kvinnor

I nedanstående teman redovisas våra resultat och vår analys av hur mäns fysiska våld mot kvinnor diskuteras och vidare legitimeras genom inlägg i trådar på Flashback.

5.2.1 Kvinnans beteende

Kvinnans beteende är ett återkommande tema i trådar som berör varför mäns våld mot kvinnor inträffar. Kvinnans beteende används som legitimering av mannens våld utifrån fyra olika argument (subteman): att kvinnan utsätter förövaren för psykiskt våld, att hennes psykiska tillstånd påverkar hennes beteende, att kvinnan behöver bestraffas och att kvinnans attityd är en orsak till våldet.

Kvinnan utsätter förövaren för psykiskt våld

Det har i olika trådar återkommit att skribenterna anser att kvinnan har utsatt förövaren för psykiskt våld innan den fysiska våldshandlingen skett mot kvinnan. Dessa skribenter tycks mena att förövarens våldshandling är en legitim respons på att kvinnan utsatt mannen för psykisk smärta tidigare.

Här vill vi återvända till ett citat som redan presenterats. I citatet nedan har trådstartaren, som skribent 2 säger "tappade besinningen", slagit och dragit sin flickvän i håret efter att hon sexchattat med andra män på nätet. Skribent 2 har kommenterat inlägget och tycker att den fysiska misshandeln var förståelig då hen anser att flickvännen psykiskt misshandlat trådstartaren innan den fysiska misshandeln skedde.

"Den psykiska misshandeln TS råkade ut för då? Något säger mig att det inte är första gången hon driver honom till vansinne, han tappade besinningen. Det kan man fan inte klandra honom för." (Skribent 2, tråd 3)

Detta kan tolkas som att skribent 2 tycker att trådstartarens slag var legitima då hen anser att flickvännen orsakat lika mycket smärta innan. Det vill säga underförstått menat att om inte flickvännen hade chattat med andra män hade inte trådstartaren slagit eller dragit henne i håret. Trots att skribent 2 inte själv behöver vara förövare ger hen uttryck för samma argument för att legitimera våldet. Detta kan kopplas till Kelly & Westmarlands (2016) studie, där de menar att förövarna lägger delar eller hela ansvaret för våldet på den våldsutsatta kvinnan.

Tidigare i samma tråd går det även att läsa hur trådstartaren känner inför detta. Som citaten nedan så menar trådstartaren att flickvännen har dödat hens tillit genom att chatta med andra män.

"Vad är egentligen lite ryckande i håret och en smäll, jämfört med att ha huggit någon i hjärtat, svikit och bedragit. Dödat någons tillit..." (Skribent 1, tråd 3)

Här legitimerar trådstartaren implicit sina slag mot flickvännen utifrån att hen anser att hon svikit och varit otrogen. Det är möjligt att trådstartaren menar att hon därmed använt sig av psykisk misshandel i form av emotionellt våld (Isdal, 2001). Hearn (1998) menar att förövare söker sätta in våldet i en kontext som förklarar eller rättfärdigar våldshandlingen. Det ses i citatet ovan där skribenten är angelägen om att förklara våldshandlingarna i en kontext där slaget från mannen inte kom provocerat. Kvinnan har således ett ansvar för mannens

våldshandlingar. Det kan också ses i citatet nedan där en tredje skribent skriver i samma tråd om att det är rätt att använda sig av fysisk misshandel om kvinnan tidigare använt sig av psykisk misshandel.

“Ibland behöver kvinnor veta lydnad och förmodligen har hon retat dig under längre tid, med feminism och annat skräp så har svenska kvinnan blivit kaxig och självupptagen.

*Du gjorde dock rätt, en man har rätt slå ifrån när en kvinna psykiskt misshandlar.”
(Skribent 3, tråd 3)*

Skribenten menar att om kvinnan är kaxig och självupptagen kan det vara en godtagbar anledning till att hon blir slagen. Mannen har då rätt att slå henne för att “veta lydnad” och för att genom slagen lära henne vad som är rätt och fel. Hen menar även att mannen har rätt att vara fysiskt våldsam om kvinnan har varit psykiskt våldsam. Vad den psykiska misshandeln antas bestå i, utöver att kvinnan varit ”kaxig” och ”självupptagen” är dock oklart.

Kvinnan behöver bestraffas

Ett annat betraktelsesätt som legitimerar mäns fysiska våld mot kvinnor, vilket framträder i trådarna, är att kvinnorna behöver bestraffas genom fysisk tillrättavisning när de inte uppfyller männens krav.

Ett exempel på hur en sådan ståndpunkt kan ges uttryck ges i citatet nedan:

“Åter igen, det handlar inte om hat utan snarare om en mans obevekliga kärlek till sin kvinna, och vill man ha pli på sin käraste ägodel, då krävs dessvärre en viss korrigerande vid potentiell respektlöshet, en enkel tillrättavisning som dock inte nödvändigtvis behöver stå i paritet med primitiv och regelrätt misshandel...” (Skribent 6, tråd 1)

I detta citat nämner skribent 6 att kvinnan är en “ägodel” samt mannens kärlek till *sin* kvinna, detta går att koppla till patriarkal makt där mannen har makt över kvinnan och därigenom har en äganderätt till kvinnans kropp (Kelly, 1988). Hon ses inte som en egen person utan som ett objekt mannen har rätt att använda sig av och korrigera genom fysiskt våld när hon inte behagar mannen.

Skribent 7, i citat nedan, nämner att det finns oskrivna regler kvinnan ska följa. Följs inte dessa regler har mannen rätt att straffa kvinnan genom fysiskt våld om så önskas.

“Ja vadå, du snackar mycket om regler, det finns oskrivna regler också. Hon gick emot dom, då får man bli straffad.” (Skribent 7, tråd 3)

Även detta går att koppla till patriarkal makt (Kelly, 1988) och att det i flera trådar framstår som legitimt att bruka våld mot kvinnor utifrån argumentet att kvinnorna behöver bestraffas. Detta subtema hör på så sätt ihop med det tidigare presenterade subtemat då det enligt denna tankefigur återigen är kvinnans beteende som gör att det är rättfärdigat att använda våld. Att skribenten skriver att det finns “oskrivna regler” skulle vidare, utifrån en helt annan våldsförståelse, kunna ses som vad Isdal (2001) beskriver som latent våld, där den våldsutsatta personen har en ständig rädsla för att göra fel och riskera att utsättas för fysiskt våld.

Att bestraffa sin kvinna i syfte att uppfostra henne är ett återkommande tema i trådarna:

“Du har ju helt missförstått konceptet. En man måste uppfostra sin kvinna för att få bort dåliga attityder och beteenden d.v.s. man slår aldrig utan en anledning. Det är ungefär som att uppfostra en hund; efter några år förstår hunden när den gått för långt och håller sig inom de definierade ramarna.

Här har vi hela problematiken med dagens kvinnor, de är uppkäftiga, har kass attityd och tror på samma gång att de ska komma undan repressalier och det gör de eftersom alla låter dem hållas. Deras extremt kassa beteende blir bara sämre och sämre tills en dag när det smäller rejält och tanten trillar ett par pinnhål till utgångsläget där hon ska befinna sig. Då kan hon genom små steg framåt få beröm och godsaker tills hon gör något dumt igen och alla hennes privilegier tas bort och allt börjar om från början igen.

Omotiverat våld är idiotiskt, motiverat våld är däremot ypperligt för att träna bort ett dåligt beteende och för att ge en bra uppfostran.” (Skribent 8, tråd 1)

Som skribent 8 uttrycker i citatet ovan är det mannens rättighet att uppfostra sin kvinna till den han behagar. Det tolkar vi som att han menar att det är helt legitimt för mannen att bruka våld i syfte att “uppfostra” kvinnan till att bete sig på önskvärt sätt. Att skribenten använder sig av exemplet med hunden som en liknelse för kvinnans uppfostran signalerar vidare en överordnad maktposition, som också framstår som helt berättigad. Inom feministisk våldsteori ses just en sådan maktposition som själva grundförutsättningen för mäns våld mot kvinnor (Enander, 2008).

Skribent 8 nämner också att kvinnan är “uppkäftig och har kass attityd” och behöver “trilla ett par pinnhål till utgångsläget där hon ska befinna sig”. Det kan tolkas som att skribent 8 försöker upprätthålla den makt mannen besitter när kvinnan på något sätt har hotat detta

maktövertag, hen tycker att det då är legitimt att fysiskt tillrättavisa henne för att upprätthålla maktobalansen, som är till fördel för mannen. Enligt Kelly (1988) har män kontroll och makt över kvinnor på grund av det rådande patriarkatet och att våldet som sker mot kvinnor av män upprätthåller det kvinnoförtryck som patriarkatet innebär. Detta menar även Enander (2008) som hävdar att både hot om våld och våldet i sig skapar och upprätthåller mäns makt över kvinnan. Nilsson & Lövkrona (2015) hävdar även att män använder sig av våld för att behålla detta maktövertag över kvinnan samt för att inte riskera att förlora sin manlighet.

Kvinnans psykiska tillstånd

Ytterligare ett återkommande tema i trådarna är att kvinnans psykiska tillstånd är en orsak till mäns fysiska våld.

I citatet nedan beskriver skribent 5 våldet som en lösning på problemen skapade av kvinnans psykiska tillstånd. Citatet är taget ur ett sammanhang där en man har använt fysiskt våld mot sin fru på grund av att kvinnan har sexchattat med andra män.

"(...) TS fru är en emotionellt störd kvinna som behöver ett rejält uppvaknande. Därför anser jag att en viss form av fysisk korrigerande är lämplig. Ingen har av heller dött av en svidande, röd kind och lite tårar." (Skribent 5, tråd 3)

Kelly & Westmarland (2016) menar att förövare har en tendens att förminska sina handlingar genom att prata om det tillsammans med ordet "bara". I citatet ovan går det att dra paralleller till detta, även om inte ordet "bara" används men våldet förminskas på liknande sätt även om skribent 5 inte är förövaren själv. Hen skriver att "Ingen har av heller dött av en svidande, röd kind och lite tårar" vilket kan tolkas som ett förminskande och legitimerande av det våld trådstartaren har utsatt sin kvinnliga partner för. Enligt Wendt Höjer (2002) går detta att förstå genom de rådande könsnormerna där den manliga rollen innefattar våld och överordning medan den kvinnliga rollen innefattar rädsla och undergivenhet. Att vara man, enligt rådande maskulinitetsnormer, betyder dessutom, menar Nilsson & Lövkrona (2015) att stå upp för sig själv, sina rättigheter och sin identitet. Det är viktigt att inte förlora sin manlighet, och vi menar att detta kan sägas vara det som står på spel då förövaren anses ha rätt att utnyttja sin överordnade status gentemot kvinnan genom att "bestämma" över henne och därmed upprätthålla hennes underordning.

Skribent 4 tillskriver orsaken till mäns våld till ”sjuka” kvinnor, vilka han menar driver mannen till vansinne:

“Vad jag inte förstår är varför alla inklusive män imbillar sig att det finns en massa män som vill slå kvinnor.

Det fungerar ju inte alls så. En sjuk kvinna driver långsamt mannen vansinnig. Det är så det fungerar. Det är också därför som nästa förhållande blir lika dåligt för kvinnan. Mannen har däremot ett helt normalt förhållande när han äntligen kommer loss från den sjuka kvinnan.” (Skribent 4, tråd 2)

Cavanaugh et al. (2001) hävdar att förövare sällan ser sig själva som ansvariga till våldet utan de ser sina våldshandlingar som något som provocerats fram av kvinnan. Samma tankefigur går att se i citatet ovan där skribent 4 menar att mannen endast brukat våld för att kvinnan provocerat fram det, eller som skribent 4 själv skriver “driver långsamt mannen vansinnig”. Hen lägger även skulden för ett dåligt förhållande på kvinnan samt menar att om inte kvinnan varit “sjuk” skulle förhållandet varit helt normalt, med vilket underförstått menas ett förhållande utan fysiskt våld.

5.2.2 Medvetet val

Ett återkommande tema var att utsatta kvinnor, enligt inläggen i trådarna, gjort ett “medvetet val” att leva med våldsamma män, om de efter att ha blivit utsatta för fysiskt våld av sin partner stannade kvar i relationen.

Uteblivna resurser som konsekvens av medvetet val

En av skribenternas flitigt framförda ståndpunkt är att samhället använder för mycket resurser på kvinnliga våldsoffer. Skribenterna uttrycker bland annat att kvinnorna inte borde få ta del av samhällets resurser då de har valt den våldsamma mannen och dessutom väljer att stanna kvar när hon erfarit att han är våldsam.

Skribent 11 formulerar i citatet nedan att kvinnors relationer med våldsamma män är högst medvetet från kvinnans sida och att samhället inte bör lägga sig i eller nyttja resurser på dessa kvinnor. Vidare hävdar skribent 11 att kvinnor som stannar i en våldsam relation vill bli misshandlade, då de annars hade lämnat.

“Sanningen är den att ingen kvinna råkar bli misshandlad eller våldtagen av sin partner. Det är högst medvetet. Samhället lägger enorma resurser på att stoppa kvinnor från att bli slagna och våldtagna samtidigt som kvinnorna själva gör allt för att bli drabbade av sagda brott. (...) Är det inte dags för samhället att sätta stopp för detta och helt enkelt säga att kvinnor får själva ta ansvar och själva stå för om de väljer män som våldtar och misshandlar dem? Det är ju uppenbart att det är medvetet, annars hade vi sett samma mönster i andra brott, där brottsoffret provocerar fram brottet. (...) De har ju gjort BDSM lagligt så varför inte en gång för alla erkänna att kvinnor som blir misshandlade av sina män vill bli misshandlade av sina män? Hade inte så varit fallet hade de ju lämnat sin man så fort tendenser till detta visat sig.” (Skribent 11, tråd 2)

Skribent 11 tycks anse att kvinnor som stannar i en relation med en våldsam man gör det valet medvetet, skribenten uttrycker att om kvinnan inte velat bli misshandlad hade hon lämnat relationen direkt när mannen för första gången brukade fysiskt våld. Att kvinnor kanske inte enkelt har möjlighet att lämna, då det kan finnas skillnader i fördelning av egendom, materiella resurser samt utbildningsmöjligheter mellan könen vilket gör kvinnan ekonomiskt beroende av mannen. I trådarna framförs även att skribenterna anser att kvinnor inte borde få tillgång till samhällets resurser när de stannar i en relation med en våldsam man. Skulle kvinnorna bli fråntagna resurser skulle glappet mellan män och kvinnor troligen bli ännu större då män redan har större tillgång till exempelvis materiella resurser samt utbildningsmöjligheter. Vidare skulle detta kunna leda till ett ännu större maktövertag för männen, och mindre möjlighet för kvinnor att lämna våldsamma män. Det framstår dock inte som något skribent 11 tagit in i beräkningen.

Vidare menar skribent 10 i citatet nedan att de kvinnor som väljer att fortsätta en osund relation med en våldsam man får stå för sitt val.

“(...)Om en kvinna som blir slagen väljer att stanna kvar så anser jag att hon själv får ta ansvar för det beslutet, så kan Polisen istället ägna resurser åt riktiga brott.” (Skribent 10, tråd 5)

I citatet ovan nämner skribent 10 att polisen istället ska ägna sina resurser till riktiga brott, vilket kan tolkas som att skribenten inte ser våldsbrott och sexualbrott mot kvinnor i en relation hon “väljer” att stanna kvar i som “riktiga brott”. Det går att tolka citatet som att skribent 10 menar att en kvinna som blir slagen men lämnar relationen har rätt till hjälp av samhället, vilket även skribent 12 skriver i citatet nedan. Cavanaugh et al. (2001) hävdar att förövare inte ser sig själva som våldsamma när de brukar fysiskt våld mot en kvinna då de anser att “riktigt” våld sker mellan män. Skribent 10 beskriver också våldet mot kvinnor som något som står i kontrast till ”riktiga brott”, och därmed något mindre viktigt. I trådinlägget

nedan framförs vidare implicit att de våldsdrabbade kvinnorna bör få färre chanser till hjälp av samhället, lämnar de inte mannen efter erbjuden hjälp har de förbrukat sin rätt till den:

“Varför ska man slösa resurser på kvinnor som återfaller till sådana idioter? Man slutar ju till slut och hjälpa narkomaner efter de tar återfall hela tiden, det finns inte oändligt med resurser, självklart ska man hjälpa kvinnor som blir slagna, våldtagna osv men är det samma kvinnor hela tiden måste man säga stopp tillslut.” (Skribent 12, tråd 2)

Med begreppet “återfall” jämföras att kvinnan går tillbaka till samma våldsamma man alternativt träffar en ny, också våldsam man, med personer som har egen problematik i form av missbruk eller kriminalitet. I detta citat nämner skribent 12 att kvinnan ska få hjälp om hon är våldsutsatt av en man på något sätt, men att hjälpen inte är oändlig, speciellt när hon “återfaller”, det vill säga går tillbaka till den våldsamme mannen. Det ligger alltså ett ansvar på henne att förbruka hjälpen väl samt inte “återfalla”.

Kvinnan accepterar det våldsamma beteendet

Det som kvinnan väljer ”medvetet”, tycks också vara att ”acceptera” våldet. Detta framförs nämligen med samma logik: att om kvinnan inte hade accepterat våldet hade hon istället lämnat den våldsamma mannen.

En kvinna gör ett försök till att få en förståelse från flera skribenter som orubbligt inte tror att våld kan komma stegvis, och att detta försvårar ett uppbrott. I kvinnans inlägg om sin egen historia beskriver hon att hon stegvis blev utsatt för våld av sin manliga partner som till en början inte alls var våldsam. Vidare beskriver hon att hon levde med misshandel från mannen i sju år innan hon av en slump fick hjälp. Detta av ett förbipasserande par som hörde henne skrika och tillkallade polis, vilket enligt kvinnan ledde till att hon klarade av att ta med sig barnen och lämna mannen medan han satt häktad. Skribent 9 svarar på hennes inlägg med följande citat:

“(…)Att bli hunsad som ett jävla våp i 7 år är svagt, att äta all den skiten istället för att bara gå iväg direkt. Och att sedan sitta och skriva ett jävla snyft inlägg om det här och söka sympati? skamligt. Att bli slagen i 7 år av någon jävla wt-man ger dig ingen extra mognad, eller erfarenhet. Bara förnedring” (Skribent 9, tråd 1)

Genom att översätta det kvinnan beskriver i sitt inlägg till att hon blivit ”hunsad som ett jävla våp” görs problemet till kvinnans snarare än mannens. Att hon blivit ”hunsad”, det vill säga nedtryckt och trakasserad, i kombination med att hon stannat i sju år ser skribent 9 som svagt.

Det som skulle kunna beskrivas som allvarliga psykologiska konsekvenser av våld, och därmed som del av ett socialt problem, görs till något individuellt och ses som ett tecken på att kvinnan accepterar att bli våldsutsatt. Även skribent 13 framhåller i citatet nedan att kvinnor i våldsamma relationer “låter sig bli slagna” och accepterar på så sätt mäns våldsamma beteenden.

“En svensk kvinna vet att hon inte har rätt att låta sig bli slagen.

Därav vårt tabu kring misshandlade kvinnor, visst hon är i underläge men hon har inte rätt att låta sig bli slagen för det.” (Skribent 13, tråd 2)

Skribent 13 nämner att kvinnan inte har *rätt* att låta sig bli slagen, hen antyder alltså att det är fel av kvinnor att låta sig bli slagna, vidare är det utifrån detta synsätt kvinnans skyldighet att se till att mannen inte utövar fysiskt våld mot henne. Skribent 13 anser dessutom att en svensk kvinna “vet att hon inte har rätt att bli slagen”, vilket kan tolkas som att när kvinnan trots detta inte lämnar den våldsamma relationen väljer hon att acceptera våldet hon utsätts för. Skribent 13 nämner även att den kvinnan som lämnar relationen är sund, vilket även betyder att den kvinnan som stannar kvar i relationen är osund. Här kan skribenterna indirekt sägas gå i polemik med en feministisk våldsförståelse enligt vilken kvinnor inte accepterar våldet utan snarare inte har något val, utan “väljer” det bästa av de sämsta alternativen och att stanna är ett bättre alternativ än att lämna. Enligt Wendt Höjer (2002) består den kvinnliga könsnormen av att vara både rädd och undergiven vilket kan vara en förklaring till att kvinnan stannar, hon är rädd för mannen eller för vad han kan göra om hon inte följer hans önskemål. Enligt Enander (2008) handlar rädsla för kvinnor om att anpassa sina beteenden vilket går att koppla till vad kvinnan gör när hon stannar i ett våldsamt förhållande, anpassar sig eftersom hon är rädd för mannen.

5.2.3 Kvinnan önskar en våldsam/farlig man

Detta tema innehåller tre subteman, med det gemensamma att kvinnan inte bara accepterar våldet när det är ett faktum, som i ovanstående tema, utan också söker upp män som visar dessa tendenser. Kvinnan vet enligt denna tankefigur alltså redan innan relationen inleds att mannen har våldsamma tendenser.

Att utsättas för fysiskt våld som en väg till uppmärksamhet

Skribent 17 skriver att kvinnor söker uppmärksamhet från andra män via sina tidigare erfarenheter av manligt våld:

“(…)Att få stryk är sexuellt upphetsande och spännande därför är sådana män högvilt för kvinnor, det är status att ha en sådan man, det är därför som kvinnor går ut i media och skryter/hittar på att de har haft en sådan man och blivit våldtagna/slagna, det är ett bevis på att kvinnan har ett roligt liv och är attraktiv för attraktiva män” (Skribent 17, tråd 2)

I citatet ovan går det att utläsa att kvinnor anser att män som är våldsamma är spännande enligt skribent 17, och enligt hen vill kvinnor ha dessa typer av män. Hen hävdar även att kvinnan sedan söker uppmärksamhet i det offentliga för att dels visa upp att de har “ett roligt liv” men också för att bli uppmärksammade från andra män. Detta skulle kunna tolkas som att våldet som sker legitimeras av skribent 17 eftersom hen hävdar att kvinnan vill bli slagen för att på så sätt få uppmärksamhet genom media. Det kan också tolkas som att skribent 17 anser att kvinnorna som går ut i media med sina historier inte talar sanning, och om det faktiskt är sant är det för att hon själv har gjort ett medvetet val när hon har valt sin man för att på så sätt kunna få uppmärksamhet genom sin, enligt skribent 17 egenvalda, historia.

Skribent 11 i citatet nedan delar åsikt med skribent 17 om att kvinnor söker uppmärksamhet via media. Citatet är taget ur ett sammanhang där det argumenteras kring mäns våld mot kvinnor. När skribent 11 skriver “annat/andra brott” syftar hen på annat/andra brott *än* mäns våld mot kvinnor.

“(…)Som jag sagt tidigare, det finns inget annat brott som uppvisar samma mönster där brottsoffret medvetet söker upp gärningsmän. Det finns inga män som medvetet blir vän med våldsamma män för att de tycker det är spännande att bli slagna, det finns inga personer som försöker få inbrott eller bli rånade för att det är spännande och sedan skriver en bok om hur synd det är om dem. Det finns inga andra brott där samhället måste sitta och hitta på en massa sociologiska förklaringsmodeller för att lögnen inte ska genomskådas.” (Skribent 11, tråd 2)

I citatet ovan skriver skribent 11 att kvinnor som befinner sig i en våldsam relation själva har sökt upp gärningsmannen för att kunna bli utsatt för brott. Det är observerbart hur skribent 11 väljer att göra en distinktion mellan brotten “mäns våld mot kvinnor” och “andra brott”. “Mäns våld mot kvinnor” är en egen grupp medan “andra brott” är en grupp som innefattar alla andra brott, det går att tolka utifrån detta att allvarlighetsgraden i de olika brotten är varierande. Vidare går det att tolka att detta beror på att skribenten anser att kvinnan får stå sitt kast när hon valt en våldsam man. Utifrån skribentens sätt att skriva genom att sätta andra

brott i kontrast med brottet "mäns våld mot kvinnor" framgår att hen vill säga att kvinnorna som går ut i media inte förtjänar den uppmärksamheten då de medvetet sökt upp dessa män för att det är "spännande" som skribenten själv väljer att uttrycka det. Hen uttrycker även att kvinnans historia är en lögn då hon i princip valt sin historia.

Skribent 11 fortsätter senare i tråden med citatet nedan.

"(...)En kvinna beslutar sig för att hon vill ha en man som misshandlar och våldtar henne, efter ett tag är det inte roligt längre och då ska polis rädda henne, rättsväsendet straffa mannen, hon får skadestånd och sedan får hon gå ut i media och få en massa sympatier från både män och kvinnor som inte ser igenom henne" (Skribent 11, tråd 2)

Detta citatet förtydligar det tidigare citatet skribent 11 skrev, hen uttrycker återigen att kvinnan väljer den våldsamma mannen medvetet. Efter en historia av misshandel vill hon, enligt skribent 11, inte bli utsatt längre och söker då uppmärksamhet i offentligheten. Det går att tolka att skribent 11 menar att kvinnan ljuger, då andra inte "ser igenom henne", för att få sympati och uppmärksamhet, alltså använder hon sin utsatthet för våld som hjälp för att få uppmärksamhet. Detta skulle dock kunna tolkas som ett sätt för vissa personer att välja att inte konstruera mäns våld mot kvinnor som ett socialt problem. Enligt Loseke (2003) konstrueras ett socialt problem när fyra kriterier är uppfyllda, bland annat ska tillståndet ses som omfattande, vilket mäns våld mot kvinnor blir när det kommer ut i offentligheten via exempelvis media. Skribenterna anser att kvinnorna vill ha uppmärksamhet när de går ut i media med sina historier om våldsamma män, dock är det en väg för att ge problemet uppmärksamhet och vidare visa på en större omfattning när fler kvinnor tillkännager dolda våldsamma relationer. Enligt Hearn (1998) sker mycket av mäns våld bakom stängda dörrar, det går att tolka det dolda våldet som att de inte vill att det ska tillkännages och vidare bidra till att göra problemet ännu mer omfattande. Isdal (2001) tillägger att män har en god förmåga att kontrollera sig på de platser som de inte är våldsamma på, såsom i offentligheten. Det går att tolka som att skribent 11 vill att våldet ska hållas dolt då en kvinna som går ut i offentligheten inte är trovärdig eftersom hon har orsakat våldet själv.

Könsnormer som attraktionskraft

Att kvinnor attraheras av och älskar våldsamma män var ytterligare ett tema som framkom i analysen. Skribent 9 skriver i citatet nedan att kvinnor endast attraheras av "alfa-män" och att dessa typer av män ofta har våldsamma egenskaper.

"(...)Vet att dom inte väljer en som slår dom, men dom blir bara attraherade av riktiga alfa-män som tyvärr ofta har dessa egenskaper. Dessa kvinnor ska själva betala kbt för att få bukt med sina problem." (Skribent 9, tråd 1)

Skribent 9 skriver att "dessa kvinnor ska själva betala kbt för att få bukt med sina problem", med "sina problem" syftar hen till att kvinnor vill ha dessa "alfa-män". Hen nämner dock inte att män behöver hjälp för att få bukt med deras våldsamma beteende vilket går att tyda som att skribenten inte anser att män behöver den typen av hjälp. Vidare går det att tolka att skribent 9 menar att det våldsamma beteendet ligger i konstruktionen av kön och inte hos personen. Att en man är våldsam är naturligt och går inte att få "bukt" på, därför ska kvinnan få "bukt" på sitt problem som är att attraheras av dessa "alfa-män".

Även skribent 18 i citatet nedan nämner könsskillnader, att kvinnan är underordnad mannen och att kvinnor vill ha en "alfahanne".

"Jag inser att många kvinnor vill underordna sig sin man. Och jag tror att anledningen till att ganska många kvinnor väljer alfahannar är att det känns lättare och naturligare för dem att underordna sig någon som även de flesta andra i omgivningen underordnar sig, även andra män. Jag tror att det handlar om att dessa kvinnor ofta ser sig själva som bottom bitches och att de känner att de kan klättra i hierarkin genom att bli direkt underställd en alfahanne som de tror har hög status" (Skribent 18, tråd 2)

Enligt skribent 18 känner sig kvinnor som "bottom bitches" som väljer en "alfahane" för att senare kunna klättra i hierarkin, det framgår att hen menar att kvinnan har en utarbetad plan för att få högre status. Skribenten menar att denna status endast går att nå för en kvinna via en man med status, underförstått så säger skribenten att kvinnor har låg status vilket går att koppla till patriarkatet (Kelly, 1988). Enander (2008) menar att kvinnors förtryck upprätthålls både av våldet i sig men också av hotet om våld. Det skulle kunna tolkas som att skribenten använder ordet "alfahannar" för att syfta på män med attribut och egenskaper som kan upplevas som ett hot om våld.

I citatet nedan är det tydligt att skribent 15 anser att kvinnor är orsaken till mäns våldsamma beteende. Hen menar att kvinnor upprätthåller det våldsamma beteendet hos män eftersom kvinnor, enligt skribenten, "älskar våldsamma män".

"Vad man aldrig frågar sig, och vad alla genusvetare glömt eller helt enkelt inte vill forska i är varför är män egentligen våldsamma?"

För mig är svaret ganska simpelt, KVINNOR! Kvinnor(generellt) älskar våldsamma män. Alltifrån seriemördare, gängledare till puckot som gillar att slåss på krogen eller mobbaren på skolgården. Sedan vi killar är små får vi lära oss att våld fungerar, vi ser vilka som får tjejer och tyvärr handlar ju mycket i vår simpla existens om just det..att få kvinnor. Varför ska män sluta med något som fungerar?" (Skribent 15, tråd 5)

Det framgår att skribent 15 anser att konstruktion av kön är en orsak till mäns våldsamma beteende eftersom hen skriver att ett våldsamt beteende ger uppmärksamhet från kvinnor. Vidare menar skribent 15 att kvinnornas uppmärksamhet gör att fler män blir våldsamma. Uttalat hävdar skribent 15 alltså att om kvinnor inte uppmärksammade det våldsamma beteendet hade det upphört. Det kan kopplas till samhällets patriarkala struktur där Wendt Höjer (2002) menar att mannen har en överordnad position i förhållande till kvinnan och kan, enligt Cavanagh et al. (2001) använda sin överordnade maktposition för sin egen vinning. Mannen har alltså övertaget där han kan välja en kvinna och att kvinnan utefter det får finna sig i den man som valt henne. Kvinnan ses som ett objekt som mannen kan "ta" och sedan "äga". Att fånga mannens uppmärksamhet kan därför ses som nödvändigt för att mannen ska välja kvinnan. Det kan också tolkas utifrån ovanstående citat hur skribent 15 inte håller med "alla genusvetare" om var ansvaret för våldet läggs. Det kan kopplas till Loseke's (2003) oenighetsaspekt kring vad som är ett socialt problem, vilket innebär att det finns en oenig uppfattning huruvida ett fenomen är ett socialt problem eller inte. Det kan i detta fall tolkas som att skribent 15 inte håller med "genusvetare" om att mäns våld mot kvinnor är ett socialt problem.

Detta delkapitel har handlat om hur mäns fysiska våld mot kvinnor legitimeras. Det har framkommit att det finns flera olika sätt att göra våldet legitimt, men gemensamt är att sätta våldet i en kontext för att på så sätt lägga ett mindre ansvar på förövaren. Detta har gjorts genom att skribenterna pratar om vad kvinnan har gjort innan slaget, vilket kan ge slaget en mening i form av uppfostringssyfte. Det har också framkommit att ansvar läggs på den våldsutsatta kvinnan genom att skribenter anser att hon gör ett medvetet val när hon väljer att leva med en våldsam man och på så sätt accepterar hon våldet. Det framkommer också att skribenter anser att kvinnan väljer en våldsam man då hon ser det som en väg till uppmärksamhet eller som ett uttryck för könsnormer, där skribenter anser att kvinnan attraheras av en våldsam man. Ytterligare en ståndpunkt som framkommit är hur skribenter inte håller med om att mäns våld mot kvinnor ska ses som ett socialt problem, vilket kan

kopplas till Loseke's (2003) aspekt om oenighet, där hon menar att oenighet förekommer kring om ett fenomen är ett socialt problem eller inte samt hur det i så fall ska beskrivas.

5.3 Konstruktion av offer och förövare

I nedanstående teman presenteras resultat och analys av hur konstruktionen av offer samt förövare ser ut på Flashback.

5.3.1 Konstruktion av offer

Följande tema kommer att behandla hur offer konstrueras i de olika trådarna på Flashback.

Nedanstående citat beskriver hur skribenten anser att en man har rätt att slå en kvinna i "uppfostrande syfte".

"Jag vet inte vad det är för musvärmare du omger dig med men en fullvuxen rottweiler, grand danois eller amstaff "pratar" man inte tillrätta. Det gör man inte heller med en kvinna som aldrig blivit satt på plats under hela sitt miserabla liv heller. Våld är alltid fel såvida det inte används i ett uppfostrande syfte där talets förmåga inte har någon verkan. Lyssnar man inte så lyssnar man inte." (Skribent 8, tråd 1)

Enligt Wendt Höjer (2002) innefattar kvinnonormen undergivenhet och rädsla medan mansnormen istället innefattar överordning och våld. Skribent 8 menar att det inte är någon mening att prata en kvinna tillrätta om hon aldrig har blivit satt på plats under hela sitt liv, och våld är alltså inte fel om det används i uppfostrande syfte. Detta skulle kunna tolkas som att kvinnan skribenten syftar på inte har inordnat sig i kvinnonormen vad gäller rädsla för en man, då skribenten jämför henne med en kamphund. Ovanstående citat kan också påvisa Loseke's (2003) oenighetsaspekt gällande vad som anses vara ett socialt problem eller inte. Loseke (2003) menar att oenighet är en viktig aspekt som förekommer kring ett fenomen då människor har olika uppfattning om vad som borde konstrueras som ett socialt problem. I detta fall skulle skribentens åsikt om att kvinnan behöver uppfostras kunna ses som en oenighet att denne är oenig med hur företrädare för det feministiska perspektivet konstruerar mäns våld, där ansvaret läggs på förövaren.

Nedanstående citat är tagen ur en kontext där skribenter diskuterar orsaken till att kvinnor väljer våldsamma män och att de får stå sitt kast om de senare blir utsatta för fysiskt våld.

*"(...)Tror dock aldrig att detta beteende kommer att försvinna det något primitiva i att vilja bli beskyddad och senare att kunna "omvända" någon med sin kärlek sitter för djupt."
(Skribent 16, tråd 5)*

Det går att tolka som att skribent 16 beskriver hur femininitetsnormen och risken att kvinnan utsätts för våld kan ha ett samband. Enligt Nilsson & Lövkrona (2015) kan förklaringen till mäns våld mot kvinnor hittas i konstruktionen av maskulinitet och i maktobalansen mellan kvinnor och män. Skribent 16 nämner att kvinnan har ett behov av att bli beskyddad och att kunna omvända en man med sin kärlek, vilket skulle kunna visa på samhällets rådande könsnormer. Det kan utifrån citatet tolkas som att kvinnan ska vara undergiven mannen och samtidigt vara omhändertagande och visa överseende med mannens våldsamma handlingar för att på så sätt kunna "omvända" hans våldsamma beteende.

Följande skribent tycks mena att mäns våld mot kvinnor fortsätter att existera på grund av rådande normer.

*"Det hjälper ju knappast när en stor del av vår befolkning får lära sig att kvinnor är mindre värda och att det är mannens uppgift att hålla dom på mattan, med våld om så krävs."
(Skribent 24, tråd 1)*

Enander (2008) framhåller att en central del i den feministiska våldsförståelsen är att mäns våld mot kvinnor både skapar och upprätthåller mannens makt över kvinnan, både på ett individuellt och strukturellt plan. Feministiska forskare hävdar också att förtrycket hänger både på hotet om våld och våldet i sig. Det skulle kunna tolkas som att skribent 24 är medveten om denna samhällsstruktur och problematiserar att människor föds in i de rådande samhällsnormerna och anpassar sig efter det. Även i detta citat kan det tolkas som att skribenten uttrycker kvinnans underordnade position genom att hävda att samhället anser att offret "ska hållas på mattan".

5.3.2 Konstruktion av förövare

Hur konstrueras förövare i forumet Flashback?

I nedanstående citat skriver skribent 28 att män är aggressivare på grund av en hög testosteronhalt, trots detta nämner skribenten att det inte bara är män som är våldsamma utan att kvinnor också har benägenhet för att bruka våld.

“Män är fysiskt våldsammare, precis som du säger, och det beror främst på att vi har högre halt av testosteron i kroppen, vilket gör att vi kan agera väldigt aggressivt ibland. Att däremot skylla allt våld i samhället på män är fel, eftersom det faktiskt också finns kvinnor som är våldsamma. Dock är dessa inte lika vanliga som sina manliga motsvarigheter.” (Skribent 28, tråd 5)

Skribent 28 nämner att män är aggressivare än kvinnor till följd av en högre testosteronhalt, vilket går att tolka som att skribenten menar att män är våldsamma på grund av att de är män. Hearn (1998) menar att konstruktion av våld ofta har gjorts med referenser till det biologiska synsättet där exempelvis män kan ses som aggressiva till sin natur på grund av en högre testosteronhalt än kvinnor.

I följande citat nämner skribent 10 att mäns våld inte orsakas av kvinnor, däremot nämner hen även att kvinnor får välja en annan man om hon inte vill bli utsatt för våld.

“Att män slåss är inte kvinnornas fel. Även om en kvinna som söker sig till sådana män har sig själv att skylla om hon får några slag.” (Skribent 10, tråd 5)

Skribent 10 skriver att “en kvinna som söker sig till sådana män har sig själv att skylla om hon får några slag.”. Det kan tolkas som att skribent 10 syftar “sådana män” till män som är våldsamma och att dessa män inte väljer om de vill bruka våld eller inte. Eventuellt menar skribent 10 att de män som är våldsamma är sådana av naturen och att det istället är kvinnan som får välja en man som inte slår då mannen som brukar våld inte kan hjälpa det. Enligt Wendt Höjer (2002) bör våld förstås genom hur kön konstrueras, där mansnormen innefattar våld och överordning. Enligt Nilsson & Lövkrona (2015) hävdar feministiska våldsforskare och maskulinitetsforskare att förklaringen till mäns våld går att hitta i konstruktionen av maskulinitet(er) och i maktobalansen mellan män och kvinnor. Detta går att se i citatet ovan där skribent 10 möjligtvis menar att män är på ett visst sätt och att kvinnor får finna sig i det, vilket kan tolkas som att skribenten konstruerar män som våldsamma. Nilsson och Lövkrona (2015) menar även att maskulinitet avses här som en social kategori som främst män känner tillhörighet till eller blir tillskrivna. Maskulinitet ges olika uttryck i handlingar och beteenden beroende på historisk och kulturell kontext men har som gemensam faktor att våld är en del av den maskulina identiteten. Även skribent 11 i nedanstående citat menar att män är våldsamma. Skribenten nämner även att män njuter av den makt de har över kvinnor.

“Kvinnan som vill bli misshandlad och våldtagen kommer hitta en man som gör detta. Hon väljer bort män som inte är våldsamma, åker jorden runt, till fängelser, till kulturer där kvinnomisshandel och våldtäkt är vanligt, tills hon hittar en man som gör detta. Hade inte

denna mannen kommit tillbaka till samma fruntimmer och misshandlat och våldtagit henne så hade hon inte varit intresserad av honom. Självklart njuter även mannen av relationen där han får utöva makt, men han är avvikande från normen (varför det uppstår stor konkurrens om de få män som misshandlar och våldtar).” (Skribent 11, tråd 2)

Enligt citatet ovan kan det tolkas som att Skribent 11 menar att vissa män är våldsamma och att vissa inte är det. Det verkar som att skribent 11 anser att de män som är våldsamma inte har något val och att deras våldsamma beteende kan, till och med kanske ska, accepteras av andra. Skribent 11 tillägger även att våldsamma män njuter av den makt som brukas över kvinnan. Kelly (1988) beskriver patriarkatet som ett politiskt och socialt system där män har kontroll och makt över kvinnor. Vidare menar Kelly (1988) att sex kan påtvingas med visst våld och tvång då män anser sig ha rätt till kvinnans intimitet och sexualitet. Kelly (1988) nämner även att mäns makt över kvinnor visar sig överallt, till exempel är kvinnor omringade av kommentarer, skämt och sexuella trakasserier som associeras med det sexuella våldet och som används av män för att upprätthålla sin makt. Skribent 11 kan tyckas framställa män som fysiskt våldsamma och att de gillar den makt det ger dem. Skribent 11 nämner också att kvinnor kommer leta efter våldsamma män om hon attraheras av dem, och åker till andra kulturer där kvinnomisshandel och våldtäkter är vanligt. Det kan tolkas genom Loseke's (2003) andra aspekt om vad som kännetecknar ett socialt problem - att det är kontextbundet. Det kan tolkas som att skribenten menar att i Sverige ses mäns våld mot kvinnor som ett socialt problem medans det inte gör det i andra samhällen. Skribenten menar då att kvinnor som söker efter våldsamma män kommer leta efter samhällen där kvinnomisshandel och våldtäkter inte ses som ett socialt problem.

I detta delkapitel har vi presenterat hur offer och förövare konstrueras av skribenter på Flashback. Det framkommer att offer konstrueras som kvinnor som har utmanat mannens överordnade position och därför blivit tillrättavisad av mannen med slag, eller som en kvinna som är i behov av en våldsam man för att få en känsla av trygghet. Förövarna konstrueras som män som på grund av biologiska faktorer inte alltid kan kontrollera sina handlingar. Dessa män kan inte förändras, utan är något som istället behöver accepteras av omvärlden.

I analysen har också framkommit hur vissa citat kan kopplas till två av Loseke's (2003) aspekter om vad som utmärker ett socialt problem där det har setts i citat där skribenten skriver om hur synen på mäns våld mot kvinnor är kontextbundet, vilket kan kopplas till aspekten om att sociala problem inte är lika i alla samhällen samt till citat där mäns våld mot

kvinnor inte ses som ett problem av, vilket kan kopplas till oenighetsaspekten kring vad som ses som ett socialt problem.

6. Avslutande diskussion

Denna studie har utifrån ett feministiskt perspektiv undersökt hur mäns våld mot kvinnor legitimeras på Flashback, hur skribenternas våldsförståelse ser ut samt hur skribenter konstruerar offer och förövare.

Sammanfattningsvis har vi genom denna studie sett att våldsförståelsen i de studerade trådarna överlag var smal, där flera inlägg visade på en smalare våldsförståelse där de endast såg det fysiska våldet som våld. Trots att vi såg att vissa inlägg visade på en bredare våldsförståelse begränsades den ändå till fysiskt, psykiskt och sexuellt våld. Det var alltså ingen skribent som nämnde de övriga våldsformer som Isdal (2001) anser finns, exempelvis latent våld och materiellt våld. Att skribenter inte ser att det finns flera olika våldsformer kan vara problematiskt då våldet kan ha en stor påverkan på offret men utan att utomstående personer förstår det.

Vi har också kommit fram till att det finns tre genomgående argument för hur mäns våld mot kvinnor legitimeras på Flashback. För det första görs det genom att skylla på kvinnans beteende där skribenterna menar att kvinnan får skylla sig själv för att hon blir utsatt för våld. Inom detta argument såg vi att skribenter använde sig av tre synsätt för att förklara varför slagen beror på kvinnans beteende, där det första synsättet var att hon utsätter förövaren för psykiskt våld innan hon blir utsatt för det fysiska våldet och skribenterna försvarar då det fysiska våldet med att kvinnan inte heller är fri från skuld. Det andra synsättet inom argumentet är att kvinnan blir utsatt för våld för att hon behöver bestraffas, där skribenter anser att kvinnan har varit för kaxig eller överlägsen mannen att hon inte kan pratas tillrätta utan behöver bli fysiskt tillrättavisad för att veta sin position i förhållande till mannen. Det sista synsättet vi fann inom detta argument var att skribenter ansåg att kvinnans psykiska tillstånd krävde en fysisk tillrättavisning av mannen, alternativt att kvinnans psykiska tillstånd har drivit mannen till ”vansinne”, det vill säga ursinne, och det är anledningen till att han använder fysiskt våld mot kvinnan. Gemensamt för dessa synsätt är att skribenterna legitimerar våldet beroende på kontext där våldet ses som legitimt när det sätts i en kontext där det talas mer om vad kvinnan har gjort innan hon blivit utsatt för våldshandlingen. Det andra argumentet som vi har sett att skribenterna använder för att legitimera mäns våld mot kvinnor är att kvinnan gör ett medvetet val när hon väljer att leva med en våldsam man.

Skribenterna anser att det är ett medvetet val då kvinnorna inte går vid första slaget, när kvinnorna accepterar männens våldsamma beteende gör detta att männen inte kommer sluta slå. Valet att stanna i en våldsam relation ska enligt vissa skribenter få en konsekvens genom att samhället inte längre ska lägga resurser på de våldsutsatta kvinnorna i form av hälso- och sjukvård för att på så sätt få kvinnorna att lära sig att lämna de våldsamma männen. Det tredje argumentet som vi har hittat som används av skribenterna för att legitimera mäns våld mot kvinnor är att kvinnan önskar en våldsam/farlig man. Detta motiveras av skribenter med att utsattheten för våld är en väg för kvinnan till att få uppmärksamhet genom exempelvis media. Skribenter motiverar också argumentet med att det är ett sätt att uttrycka könsnormer, där de uttrycker att kvinnor vill känna sig underordnade och därför vill ha en våldsam man då våldsamma män ses som maskulina.

I denna studie har vi också kommit fram till att förövare främst konstrueras som män och att dessa män är våldsamma, dels på grund av biologin men också för att de har rätt att tillrättavisa den underlägsna kvinnan när hon hotar hans överlägsna position. Förövarna konstrueras även som överlägsna samt att deras våldsamhet inte är föränderlig utan är något som istället ska accepteras av andra. Vi har även sett att skribenterna konstruerar offer som underlägsna kvinnor som försöker utmana mannens överlägsna position på olika sätt samt som en kvinna som behöver en man för att känna trygghet. Denna under- och överlägsna position tolkar vi som en konstruktion av under- samt överordnade positioner i ett maktförhållande. Den över- respektive underordning som konstrueras av skribenterna framstår vidare som legitim snarare än illegitim, och reproducerar könsnormer som vi menar kan bidra till att mäns våld mot kvinnor som samhällsligt fenomen upprätthålls.

Inom den feministiska teorin konstrueras mäns våld mot kvinnor som ett socialt problem då det uppfyller Loseke's (2003) fyra kriterier; något är fel, det är omfattande, människor vill förändra samt att människor tror att det går att förändra. Denna konstruktion av problemet, som vi också delar, återfinns i Sverige idag inom såväl, forskning, praktik och politik. Loseke (2003) menar även att sociala problem inte är beständiga, och att huruvida ett fenomen ses som ett socialt problem eller inte beror på i vilket samhälle du befinner dig. Följaktligen präglas ofta diskussionen av problemet av oenighet kring om det är ett socialt problem eller inte, och hur detta problem i så fall ska definieras. Resultaten visar på att det finns en oenighet kring huruvida mäns våld mot kvinnor är ett socialt problem eller inte, även i dagens Sverige. Medan våld mot kvinnor i en, måhända mer rumsren, del av samhället konstrueras som ett

allvarligt socialt problem och ett av de jämställdhetspolitiska målen är att detta våld ska upphöra, finns helt andra strömningar på ett forum som Flashback. I de trådar vi studerat framhålls snarare att våldet kvinnorna utsätts för kan förklaras på andra sätt, såsom att det är biologiskt orsakat, att kvinnan behöver bestraffas eller att hon vill bli utsatt för våld. Detta menar vi kan ses som anti-feministiska försök att motverka en feministisk konstruktion av mäns våld mot kvinnor som ett allvarligt socialt problem som kräver åtgärder.

Referenslista

Böcker

Bryman, Alan (2018) *Samhällsvetenskapliga metoder*. Stockholm: Liber AB.

Enander, Viveka (2008) *Women leaving violent men, crossroads of emotion, cognition and action*. Västra Frölunda: Intellecta infolog.

Hearn, Jeff (1998) *The Violences of Men*. London: SAGE Publications.

Isdal, Per (2001) *Meningen med våld*. Stockholm: Gothia Förlag AB.

Kelly, Liz (1988) *Surviving sexual violence*. Cambridge: Polity Press.

Loseke, Donileen R. (2003) *Thinking about social problems – an introduction to constructionist perspectives*. New York: Aldine De Gruyter.

Nilsson, Gabriella & Lövkrona, Inger (2015) *Våldets kön – kulturella föreställningar, funktioner och konsekvenser*. Lund: Studentlitteratur AB.

Wendt Höjer, Maria (2002) *Rädslans politik – våld och sexualitet i den svenska demokratin*. Lund: Liber AB.

Deklarationer

United Nations (1993) *Declaration on the elimination of violence against women*. A/RES/48/104

Internetkällor

Nationalencyklopedin (saknas årtal) *husaga*.

[<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/husaga>. Hämtat: 2019-11-12]

Nationellt centrum för kvinnofrid (saknas årtal) *Mäns våld mot kvinnor – ett globalt*

perspektiv. [<https://nck.uu.se/kunskapsbanken/amnesguider/mans-vald-mot-kvinnor-ett-globalt-perspektiv/mans-vald-mot-kvinnor---ett-globalt-perspektiv/>. Hämtat: 2019-10-29]

Nationellt centrum för kvinnofrid (saknas årtal) *Grov kvinnofridskränkning*.

[<https://nck.uu.se/kunskapsbanken/amnesguider/vald-i-nara-relationer/grov-kvinnofridskrankning/>. Hämtat: 2019-11-01]

Nationellt centrum för kvinnofrid (saknas årtal) *Ämnesguider om våld i nära relation*

[<https://nck.uu.se/kunskapsbanken/amnesguider/vald-i-nara-relationer/>. Hämtat: 2020-03-03]

World health organization (2017) *Violence against women*. [<https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-women>. Hämtat: 2019-10-29]

Lagar

SFS: 1962:700 *Brottsbalken*. Stockholm: Justitiedepartementet L5

SFS: 2001:453 *Socialtjänstlagen*. Stockholm: Socialdepartementet

Rapporter

Brottsförebyggande rådet (2019) *kriminalstatistik 2018 – anmälda brott – slutlig statistik*. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

World Bank Group (2019) *Women, business and the law - a decade of reform*. Washington DC: International Bank for Reconstruction and Development/ The World Bank.

Tidskrifter

Braun, Virginia & Clarke, Victoria (2006) Using thematic analysis in psychology. *Qualitative research in psychology*, 3 (2): 77-101.

Cavanagh, Kate & Dobash, R.Emerson & Dobash, Russel P & Lewis, Ruth (2001) “Remedial work”: Men’s strategic Responses to Their Violence Against Intimate Female Partners. *Sociology*. 35 (3): 695-714.

Hamel, John (2012) “But she's violent, too!”: Holding domestic violence offenders accountable within a systemic approach to batterer intervention. *Journal of aggression, conflict and peace research*. 4 (3): 124-135.

Kelly, Liz & Westmarland, Nicole (2016) naming and defining ‘domestic violence’: lessons from research with violent men. *Feminist review*. 112 (1): 113-127.

Vetenskapliga artiklar

Nygren, Lennart (2012) Risken finns, finns nyttan? Etikprövningsnämnderna och den kvalitativa forskningen. I: Kalman, Hildur & Lövgren, Veronica (red.) *Etiska dilemman*. Malmö: Gleerups Utbildning AB.

Plantin, Lars & Daneback, Kristian (2010) *föräldraskap och internet – nya mötesplatser och informationsvägar kring det senmoderna föräldraskapet*. Malmö: Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap.